

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

BAKALÁŘSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM

2014–2015

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Veronika Chaloupecká

Právní předpisy obcí v rámci samostatné působnosti

Praha 2015

Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Aleš Zpěvák, Ph.D.

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

BACHELOR COMBINED (PART TIME)

2014-2015

BACHELOR THESIS

Veronika Chaloupecká

Legislation of Municipalities under Separate Powers

Prague 2015

The Bachelor Thesis Work Supervisor: JUDr. Aleš Zpěvák, Ph.D.

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne.....

Jméno autorky

Poděkování

Chtěla bych poděkovat vedoucímu své bakalářské práce panu JUDr. Aleši Zpěvákovi, Ph.D. za jeho ochotu a čas věnovaný konzultacím při psaní této bakalářské práce.

Anotace

Bakalářská práce se zabývá právními předpisy obcí v rámci samostatné působnosti. Teoretická část zahrnuje pojem veřejná správa, typy obcí a jejich působnost. Objasňuje orgány obce a její pravomoci. V závěru teoretické části jsou uvedeny zákony, které se vztahují k územní samosprávě. Praktická část je zaměřena na obecně závazné vyhlášky obcí se zaměřením na veřejný pořádek. Zabývá se porovnáním měst. Objasňuje tvorbu obecně závazné vyhlášky. V závěrečné části je popsán dozor a kontrola.

Klíčová slova

Dozor, kraj, Ministerstvo vnitra, obec, obecně závazná vyhláška, orgány obce, veřejný pořádek, zákony.

Annotation

My bachelor thesis deals with the laws of the municipalities within their own powers. The theoretical part includes the concept of public service, types of municipalities and their scope. It clarifies the municipal authorities and their powers. In conclusion, the theoretical section lists the laws that apply to local government. The practical part is focused on public notice assessment focusing on public policy. It deals with the comparison cities. It explains the formation of general ordinances. The final section describes the supervision and control.

Keywords

Generally binding publicnotice, inspection, laws, Ministry of Internal Affairs, municipality , municipal authorities, public order, region.

ÚVOD	9
TEORETICKÁ ČÁST	10
1 VEŘEJNÁ SPRÁVA	10
1.1 Samosprávné rozdělení státu	11
1.1.1 Obce.....	11
1.1.2 Kraje.....	13
2 DRUHY OBCÍ	14
2.1 Obec	14
2.2 Městys	14
2.3 Město	14
2.4 Statutární města	15
2.5 Hlavní město Praha	16
3 PŮSOBNOST OBCÍ	17
3.1 Samostatná působnost.....	17
3.1.1 Do samostatné působnosti ze zákona o obcích patří	18
3.2 Přenesená působnost.....	20
3.2.1 Výkon přenesené působnosti.....	20
4 ORGÁNY	21
4.1 Zastupitelstvo obce.....	21
4.1.1 Počet členů zastupitelstva	21
4.1.2 Mandát člena zastupitelstva	22
4.1.3 Působnost zastupitelstva obce	23
4.1.4 Zasedání zastupitelstva	24
4.2 Rada obce.....	25
4.3 Starosta obce.....	26
4.4 Obecní úřad	26
4.4.1 Tajemník obecního úřadu	26
4.5 Výbory.....	27
4.6 Komise.....	27
5 ZÁKONY K ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVĚ	28
6 DOZOR NAD OBCEMI	30
6.1 Dozorové orgány.....	30
PRAKTICKÁ ČÁST	32

7	VEŘEJNÝ POŘÁDEK.....	32
7.1	Oblasti veřejného pořádku	33
7.1.1	Veřejné prostranství.....	35
8	OBEZNĚ ZÁVAZNÁ VYHLÁŠKA	36
8.1	Proces vydávání OZV.....	36
8.1.1	Příprava a schvalování OZV	37
8.1.2	Zveřejňování OZV	37
8.1.3	Platnost OZV.....	37
8.1.4	Účinnost OZV	38
8.1.5	Zánik platnosti a účinnosti OZV	38
8.2	Náležitosti	38
9	OZV MĚST A JEJICH POROVNÁNÍ.....	40
9.1.1	Konzumace alkoholu na veřejných prostranstvích.....	40
9.1.2	Ochrana nočního klidu a regulace hlučných činností	42
9.1.3	O stanovení podmínek pro pořádání a průběhu veřejně přístupných akcí	42
9.1.4	OZV o místním poplatku za užívání veřejného prostranství.....	44
9.1.5	Pravidla pro pohyb psů, místní poplatky.....	47
9.1.6	OZV o užívání plakátovacích ploch.....	49
10	DOZOR NAD VYDÁVÁNÍM A OBSAHEM OZV.....	50
11	DOHLED NAD DODRŽOVÁNÍ OZV	51
11.1	Sankce.....	51
	ZÁVĚR.....	52
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	54
12	SEZNAM ZKRATEK	57
	SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ.....	58

ÚVOD

Tématem mé bakalářské práce jsou právní předpisy obcí v rámci samostatné působnosti. Toto téma jsem si vybrala z důvodu, že mě zajímalo, jakým způsobem funguje obecní samospráva.

Práce se skládá ze dvou částí, teoretické a praktické. V teoretické části se věnuji výkladu pojmu veřejná správa. V krátkosti popíši samosprávné rozdělení státu z pohledu územní samosprávy dle článku 99. Ústavy č. 1/1993 Sb., na obce a kraje. Uvedu charakteristické znaky obcí, mezi které patří především práva občanů v dané obci. V krátkosti se zmíním také o krajích, přestože nejsou tématem mé práce, ale je nutné se s nimi alespoň okrajově seznámit. Dále jsou popsány jednotlivé typy obcí a rozdíly mezi nimi. Vysvětlím pojmy samostatná a přenesená působnost. Samostatná působnost je rozepsána podrobněji z důvodu, že je hlavní náplní mé práce. Dalším bodem teoretické části je seznámení s orgány obce a jejich pravomoci. Zde zmíním zákony, které se vztahují k vydávání obecně závazných vyhlášek. Posledním bodem v teoretické části je obecně popsán dozor nad obcemi.

Praktická část je zaměřena na obecně závazné vyhlášky. Prvním bodem je vysvětlení pojmu veřejný pořádek a jeho oblasti, které upravují obecně závazné vyhlášky. Uvedu pravidla a formu, kterými se právní předpisy obcí řídí. Jedná se o proces vydávání obecně závazných vyhlášek, kam spadá příprava a schvalování obecně závazných vyhlášek, platnost, účinnost a zánik. V dalším bodě jsou popsána legislativně technická pravidla pro jejich tvorbu.

Hlavní předmět praktické části tvoří porovnání obecně závazných vyhlášek měst Varnsdorf a Rumburk. Zaměřím se na pět okruhů veřejného pořádku, které jsou obecně závaznými vyhláškami regulovány. V závěru práce se zabývám kontrolními mechanismy, které zajišťují správnou funkčnost obecně závazných vyhlášek a případné sankce za její porušení.

TEORETICKÁ ČÁST

1 VEŘEJNÁ SPRÁVA

Definicí veřejné správy se rozumí poskytování správních činností a souhrn institucí, které realizují výkonnou moc ve státě. Veřejná správa je správou ve veřejném zájmu a subjekty, které ji vykonávají ji realizují, jako právem uloženou povinnost z titulu svého postavení, jako veřejnoprávního subjektu. Veřejnou správu dělíme na státní správu a samosprávu.

Státní správa je vykonávána prostřednictvím státních orgánů a provádí a zabezpečuje moc výkonnou, zákonodárnou a soudní. Podílí se na přípravě zákonů a na tvorbě politiky státu, ale má i podzákoný charakter, protože se řídí i obecně závaznými právními předpisy.

Samospráva je výkon veřejné správy v rámci přenesené působnosti samosprávnými veřejnoprávními korporacemi. Samospráva je tedy způsob řízení určitého celku, kdy daný subjekt o některých svých záležitostech rozhoduje sám autonomním způsobem, tedy "spravuje se sám". Samosprávu lze členit na územní a zájmovou. Právo na samosprávu je zakotveno v hlavě sedmé Ústavy (čl.99-105).¹

Územní samospráva je prostorově vymezený funkční celek, který je nadán právem sám rozhodovat o svých záležitostech. V České republice jako základní územní samosprávné celky jsou označovány obce a kraje jako vyšší územní samosprávné celky. Vytvořit nebo zrušit územní samosprávný celek lze jen ústavním zákonem.

Zájmová samospráva představuje subjekty, které spojuje určitý společný zájem a mají právo na samostatné rozhodování o vlastních záležitostech. Za zájmovou samosprávu považujeme například Českou advokátní komoru, exekutorskou komoru, lékárnickou komoru, ale také třeba i školní samosprávu.²

¹ ŠEMORA, V. *Dozor a kontrola nad samostatnou a přenesenou působností svěřenou orgánům obcí, krajů a hlavního města Prahy*. 1. vyd. Praha: Linde, 2007. 256 s. ISBN 978-80-7201-640-2.

² KOUDELKA, Z. *Průvodce územní samosprávou: po 1.1.2003*. Praha: Linde Praha, 2003. s.237. ISBN 80-720-1403-X .

1.1 Samosprávné rozdělení státu

Česká republika se dělí z pohledu územní samosprávy dle čl. 99 Ústavy číslo 1/1993 Sb., na obce, jako základní územní samosprávné celky a kraje, jako vyšší územně samosprávné celky.

1.1.1 Obce

Obec je základní územně samosprávný celek, který je zakotven v zákoně číslo 128/2000 Sb., o obcích. Jedná se o veřejnoprávní územní korporaci, která má povahu veřejného úřadu. Základními pilíři každé obce jsou následující charakteristické znaky:

- území
- osobní
- ekonomický
- právní³

Základním znakem každé obce je její území. To může být tvořeno jedním či více katastrálními územími. Změna hranic obce může být změněna jen zákonem o obcích v §19. Území obce se může dále dělit na části. V těchto částech je provedeno číslování budov popisnými a evidenčními čísly.⁴

Osobní základ obce tvoří obyvatelé obce. Obyvatelem se rozumí občan České republiky, který je v dané obci hlášen k trvalému pobytu. Občan obce starší 18 let má podle zákona o obcích v §16 právo:

- a) *„volit a být volen do zastupitelstva obce za podmínek stanovených zvláštním zákonem,“*
- b) *„hlasovat v místním referendu za podmínek stanovených zvláštním zákonem,“*
- c) *„vyjadřovat se na zasedání zastupitelstva obce v souladu s jednacím řádem svá stanoviska k projednávaným věcem,“*
- d) *„vyjadřovat se k návrhu rozpočtu obce a k závěrečnému účtu obce za uplynulý kalendářní rok, a to buď písemně ve stanovené lhůtě, nebo ústně na zasedání zastupitelstva obce,“*

³ KOUDELKA, Z. *Průvodce územní samosprávou: po 1.1.2003*. Praha: Linde Praha, 2003. s.237. ISBN 80-720-1403-X.

⁴ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů ČR*.

- e) „nahlížet do rozpočtu obce a do závěrečného účtu obce za uplynulý kalendářní rok, do usnesení a zápisů z jednání zastupitelstva obce, do usnesení rady obce, výborů zastupitelstva obce a komisí rady obce a pořizovat z nich výpisy,“
- f) „požadovat projednání určité záležitosti v oblasti samostatné působnosti radou obce nebo zastupitelstvem obce, je-li žádost podepsána nejméně 0,5% občanů obce, musí být projednána na jejich zasedání nejpozději do 60 dnů, jde-li o působnost zastupitelstva obce nejpozději do 90 dnů,“
- g) „podávat orgánům obce návrhy, připomínky a podněty, orgány obce je vyřizují bezodkladně, nejdéle však do 60 dnů, jde-li o působnost zastupitelstva obce, nejpozději do 90 dnů.“

„Oprávnění uvedená v odstavci písmenem c) až g) má i fyzická osoba, která dosáhla věku 18 let a vlastní na území obce nemovitost.“⁵

„Oprávnění uvedená v §16 má i fyzická osoba, která dosáhla věku 18 let, je cizím státním občanem a je v obci hlášená k trvalému pobytu, stanoví-li tak mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázaná a která byla vyhlášena.“⁶

Ekonomickým základem se rozumí hospodaření obce dle vlastního rozpočtu a nakládání s vlastním majetkem. Obec je povinna pečovat o zachování a evidenci svého majetku a jeho další rozvoj, který musí být využíván v souladu s jejími zájmy.

Právní základ značí vystupování v právních vztazích svým jménem a na vlastní odpovědnost.

Obce mohou využívat vlastní symboly, jako je znak, prapor a pečeť.⁷

„Předseda Poslanecké sněmovny může obci, která nemá znak nebo vlajku obce, na její žádost znak nebo vlajku obce udělit. Předseda Poslanecké sněmovny může na žádost obce změnit znak nebo vlajku obce. Kancelář Poslanecké sněmovny zašle

⁵ §16 Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů ČR*.

⁶ §17 Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů ČR*.

⁷ KOUDELKA, Z. *Průvodce územní samosprávou: po 1.1.2003*. Praha: Linde Praha, 2003. s.237. ISBN 80-720-1403-X

*údaje o udělení nebo změně znaku nebo vlajky obce neprodleně Českému úřadu zeměměřickému a katastrálnímu.*⁸

Každá obec musí mít nepřetržitě veřejně přístupnou úřední desku. Tu zřizuje obecní úřad a zpravidla je umístěna v blízkosti obecního úřadu. V dnešní době internetu bývá pravidlem, že obec provozuje elektronickou úřední desku, kterou nalezneme na stránkách dané obce. Obsah úřední desky tvoří listiny, jejichž zveřejnění je stanoveno zákonem.

1.1.2 Kraje

Ve zkratce představím krajské zřízení, jelikož to není hlavní téma mé práce, ale je důležité v krátkosti popsat jejich strukturu a funkce.

Krajské zřízení je zakotveno v Ústavním zákoně č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků. Jejich postavení a činnost je dána v zákoně č. 129/2000 Sb., o krajích.

Česká republika se z hlediska územních celků člení na čtrnáct samosprávných krajů včetně Prahy. Hlavní město Praha je zároveň jak obcí, tak i krajem. Je zakotvena v samostatném zákoně č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze. Kraji jsou kraj Středočeský se sídlem v Praze, Jihočeský se sídlem v Českých Budějovicích, Plzeňský se sídlem v Plzni, Karlovarský se sídlem v Karlových Varech, Ústecký se sídlem v Ústí nad Labem, Liberecký se sídlem v Liberci, Královéhradecký se sídlem v Hradci Králové, Pardubický se sídlem v Pardubicích, Jihomoravský se sídlem v Brně, Vysočina se sídlem v Jihlavě, Zlínský se sídlem ve Zlíně, Olomoucký se sídlem v Olomouci, Moravskoslezský se sídlem v Ostravě.

Stejně jako obec, tak i kraj má své charakteristické prvky, které jsou podobné jako u obcí.

- území
- obyvatelstvo
- soustava orgánů
- právní subjektivita
- vlastní hospodaření⁹

⁸ § 34a) Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů ČR*.

2 DRUHY OBCÍ

Nynější právní úprava zákona č. 128/2000 Sb., o obcích pracuje s označením “obce“ a “města“. Od roku 2006 s novelou zákona o obcích navíc došlo k návratu označení takzvaných “městysů“. Pojem “vesnice“ se v české právní úpravě nevyskytuje.¹⁰

2.1 Obec

Jedná se o obce (vesnice), které nemají statut města. Jejich počet obyvatel je pod tři tisíce. Obec je samostatně spravována zastupitelstvem obce. Další orgány obce tvoří rada obce, starosta, obecní úřad, případně zvláštní orgány obce.¹¹

2.2 Městys

Titul městys (městečko) vychází z historického vývoje. Původně mělo souvislost s právem pořádat týdenní a dobytčí trhy.¹²

„Obec, která byla oprávněna užívat označení městys přede dnem 17. května 1954, je městysem, pokud o to požádá předsedu Poslanecké sněmovny. Předseda Poslanecké sněmovny tak na žádost obce stanoví a zároveň určí den, od kterého se obec stává městysem.“

„Městys je samostatně spravován zastupitelstvem městyse; dalšími orgány městyse jsou rada městyse, starosta, úřad městyse a zvláštní orgány městyse.“¹³

2.3 Město

Novými městy se mohou stát obce, které mají více než tři tisíce obyvatel. Obec podá návrh předsedovi Poslanecké sněmovny, který jej předloží vládě k vyjádření. Výjimkou tvoří obce, které byly přede dnem 17. května 1954 městy, a své postavení

⁹ KOUDELKA, Z. *Průvodce územní samosprávou: po 1.1.2003*. Praha: Linde Praha, 2003. s.237. ISBN 80-720-1403-X

¹⁰ KOLMAN, P. *Obce, vesnice, města, městečka, městyse*. [online]. [cit. 2015-01-10]. Dostupné z: <http://ceskaskola.cz/ceskaskola.cz/2007/01/petr-kolman-obce-vesnice-mesta-mestecka.html>

¹¹ KOUDELKA, Z. *Průvodce územní samosprávou: po 1.1.2003*. Praha: Linde Praha, 2003. s.237. ISBN 80-720-1403-X

¹² KOLMAN, P. *Obce, vesnice, města, městečka, městyse*. [online]. [cit. 2015-01-10]. Dostupné z: <http://ceskaskola.cz/ceskaskola.cz/2007/01/petr-kolman-obce-vesnice-mesta-mestecka.html>

¹³ §3, 5 Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů ČR*.

ztratily, mohou požádat předsedu Poslanecké sněmovny o navrácení statutu města. V tomto případě není určující počet obyvatel, například město Výsluní má pouhých dvěstě obyvatel.¹⁴

Samospráva měst a obcí je z hlediska rozsahu práv totožná.

2.4 Statutární města

*„Statutární města jsou zvláště významná města, jejichž správa je odlišná od státních měst především samosprávou městských částí. Do roku 1990 byly městy, která měla postavení okresů, přijímala vlastní statut jako svůj právní předpis a dělila se na městské obvody s vlastní správou, na Moravě Brno a Ostrava a v Čechách Praha a Plzeň. V roce 1990 zákon o obcích stanovil 13 statutárních měst, v roce 2000 další 3 a od roku 2003 opět další 3 statutární města. Nyní jsou statutárními městy na Moravě a Slezsku **Brno, Havířov, Jihlava** (2000), **Karviná** (2003), **Olomouc, Opava, Ostrava, Zlín** a v Čechách **České Budějovice, Hradec Králové, Karlovy Vary, Kladno** (2000), **Liberec, Mladá Boleslav** (2003), **Most** (2000), **Pardubice, Plzeň, Teplice** (2003), **Ústí nad Labem**. Jde tedy o 19 měst určených zákonem, nové statutární město může být stanoveno jen zákonem. I když změna z města na statutární město je taktéž spojena s výkonem samosprávy v daném městě jako při povýšení obce na město, přísluší návrh na určení nového statutárního města a vyřazení stávajícího jen nositelům zákonodárné iniciativy (poslanec, vláda, Senát, zastupitelstvo kraje), protože je k tomu třeba forma zákona. Město samo může dát jen podnět příslušným nositelům zákonodárné iniciativy.“*

„Statutární města se mohou členit na městské části nebo městské obvody (dále i jen městské části) s vlastními samosprávnými orgány. Pokud se statutární město člení na městské části nebo městské obvody, je povinno vydat svůj statut formou obecně závazné vyhlášky upravující vnitřní poměry členěného města. Územně členěná statutární města jsou Brno, Ostrava, Plzeň, Ústí nad Labem, Pardubice a Liberec.“

„Statutární města se mohou členit na městské části nebo městské obvody s vlastními samosprávnými obvody.“¹⁵

¹⁴ §3, 5 Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů ČR*.

¹⁵ KOUDELKA, Z. *Průvodce územní samosprávou: po 1.1.2003*. Praha: Linde Praha, 2003. s.237. ISBN 80-720-1403-X

2.5 Hlavní město Praha

Statut hlavního města České republiky je přiznán pouze Praze. Ustanovení hlavního města je určeno v samostatném zákoně č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze.

§ 1

(1) *„Tento zákon upravuje postavení hlavního města Prahy jako hlavního města České republiky, kraje a obce a dále postavení městských částí.“*

(2) *„Hlavní město Praha je veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek, má vlastní příjmy vymezené tímto nebo zvláštním zákonem a hospodaří za podmínek stanovených tímto nebo zvláštním zákonem podle vlastního rozpočtu.“*

(3) *„Hlavní město Praha vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající.“*

(4) *„Hlavní město Praha je samostatně spravováno zastupitelstvem hlavního města Prahy; dalšími orgány hlavního města Prahy jsou rada hlavního města Prahy, primátor hlavního města Prahy, Magistrát hlavního města Prahy, zvláštní orgány hlavního města Prahy a městská policie hlavního města Prahy.“*

§ 2

(1) *„Úkoly patřící do samosprávy hlavního města Prahy (dále jen “samostatná působnost hlavního města Prahy”) plní hlavní město Praha v rozsahu stanoveném tímto nebo zvláštním zákonem a v rozsahu odpovídajícím potřebám hlavního města Prahy. Úkoly patřící do samosprávy městských částí (dále jen “samostatná působnost městských částí”) plní městské části v rozsahu stanoveném tímto nebo zvláštním zákonem a Statutem hlavního města Prahy (dále jen “Statut”) a v rozsahu odpovídajícím potřebám městských částí.“*

(2) *„Hlavní město Praha a městské části pečují o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem vyjádřený v zákonech a jiných právních předpisech (dále jen “veřejný zájem”).“¹⁶*

¹⁶ § 1,2 Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů ČR*.

3 PŮSOBNOST OBCÍ

Působnost obecně vymezuje okruh záležitostí a vztahů v rámci veřejné správy. Rozlišujeme dva typy působnosti a to samostatnou působnost a přenesenou působnost.

3.1 Samostatná působnost

„Do samostatné působnosti obce patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy, a dále záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zákon.“¹⁷

V rámci samostatné působnosti obec spravuje své záležitosti samostatně, stát ani kraj nesmí zasahovat. Při výkonu samostatné působnosti se obec při vydávání obecně závazných vyhlášek řídí zákonem. V ostatních záležitostech se řídí jinými právními předpisy vydanými na základě zákona. Obec jedná vlastním jménem a na vlastní odpovědnost. Obec v rámci samostatné působnosti vytváří vhodné podmínky pro zájmy občanů v souladu s místními zvyklostmi. Jedná se především o rozvoj sociální péče, potřeby bydlení, doprava a spoje, vzdělávání a výchova, ochrana veřejného pořádku a kulturní zázemí.¹⁸

„Při výkonu samostatné působnosti se obec řídí jen právním řádem, není vázána in interními akty (usnesení, směrnice, metodické pokyny, instrukce) státu ani kraje. Tyto akty sice mohou státní a krajské orgány přijímat, ale pro obce mají jen doporučující charakter. Při vydávání obecně závazných vyhlášek se obce řídí pouze Ústavou a zákony, nemusí přihlížet ani k podzákonným právním aktům (nařízení vlády, vyhláškám ústředních orgánů státní správy, obecně závazným vyhláškám a nařízením krajů). Při výkonu samostatné působnosti formou individuálních právních aktů (správní rozhodnutí) je obec vázána v konkrétním případě i právním názorem orgánů rozhodujícího o opravném prostředku, správního soudu nebo Ústavního soudu.“¹⁹

¹⁷ §35 (1) Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů ČR*.

¹⁸ §32 (2,3) Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů ČR*.

¹⁹ KOUDELKA, Z. *Průvodce územní samosprávou: po 1.1.2003*. Praha: Linde Praha, 2003.s.237. ISBN 80-720-1403-X

3.1.1 Do samostatné působnosti ze zákona o obcích patří

- **hospodaření obce:** obec je povinna se svým majetkem hospodařit účelně, vést si evidenci svého majetku a chránit jej,²⁰

„Obec nesmí ručit za závazky fyzických osob a právnických osob vyjma“

- a) „závazků vyplývajících ze smlouvy o úvěru, jsou-li peněžní prostředky určeny pro investici uskutečňovanou s finanční podporou ze státního rozpočtu, státních fondů nebo národního fondu,“
- b) „závazků vyplývajících ze smlouvy o úvěru, jsou-li peněžní prostředky určeny pro investici do obcí vlastněných nemovitostí,“
- c) „těch, jejichž zřizovatelem je obec, kraj nebo stát,“
- d) „těch, v nichž míra účasti jí samé nebo spolu s jinou obcí nebo obcemi, krajem nebo kraji nebo státem přesahuje 50%,“
- e) „bytových družstev,“
- f) „honebních společenstev.“²¹

Zadávání veřejných zakázek je v souladu s pokyny pro zadávání veřejných zakázek. Při uzavírání smlouvy s kupcem nebo nájemcem obecního majetku nesmí obec zneužívat svého vrchnostenského postavení.

- **program rozvoje územního obvodu obce,**
- **územní plán:** ten určuje koncepci obce, řeší využití ploch, vymezuje hranice zastavitelného území, a určuje základní regulaci území,
- **regulační plán:** stanovuje využití jednotlivých pozemků a určuje prostorové uspořádání,
- **rozpočet obce:** rozpočet znamená finanční plán, který je sestavován na jednotlivý kalendářní rok. Rozpočet tvoří příjmy (z vlastního majetku a z hospodářské činnosti, výnosy z místních poplatků a daní, dotace z jiných veřejných rozpočtů, dotace z Evropské unie a peněžní dary),

²⁰ KOUDELKA, Z. *Průvodce územní samosprávou: po 1.1.2003*. Praha: Linde Praha, 2003.s.237. ISBN 80-720-1403-X

²¹ § 38 (3) Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů ČR*.

výdaje (závazky za plnění povinností uložených právním řádem, výdaje za vlastní činnost a výkon přenesené státní správy, výdaje na úhradu půjček a úvěrů) a ostatní peněžní operace (tvorba a použití peněžních fondů).

Při sestavování rozpočtu se obec musí řídit danými zásadami:

- časové použití,
- reálnost a pravdivost,
- účelovost,
- úplnost a jednotnost,
- dlouhodobá vyrovnanost,
- veřejnost.

Obec je povinna své hospodaření za předešlý rok přezkoumat na své náklady auditorem, ten poté vydá zprávu o výsledcích přezkoumání hospodaření.

- **trvalé a dočasné peněžní hondy obce,**
- **vydávání obecně závazných vyhlášek,**
- **místní referendum,**
- **návrh změn katastrálního území uvnitř obce, změny hranic obce, slučování obcí,**
- **ustanovování starosty, místostarosty, rady, výboru zastupitelstva, komisí rady obce, a stanovení odměn členům zastupitelstva,**
- **zřízení a činnost obecní policie,**
- **spolupráce s jinými obcemi,**
- **zřizování částí obce, stanovení názvu částí obce, ulic a dalších veřejných prostranství,**
- **udílení čestného občanství,**
- **ukládání pokut za správní delikty v samostatné působnosti: jedná se o pokuty za nedodržování pořádku v obci a porušování právních předpisů obce.**

Na základě zvláštních zákonů spadá do samostatné působnosti i zřizování a správa školských zařízení, zajištění základní školní docházky. Dále sem patří zřizování jednotky dobrovolných hasičů a zabezpečení požární ochrany v obci, ochrana před alkoholismem a jinými toxikomaniemi. Obce mohou v rámci samostatné

působnosti vybírat místní poplatky a stanovit jejich výši. V rámci ochrany veřejného zdraví musí obec zajistit ochranu nočního klidu a v případě potřeby zajistit dezinfekci. V případě mimořádné události zajistit provádění záchranných a likvidačních prací v souladu s ochranou obyvatelstva.²²

3.2 Přenesená působnost

Obce vedle samostatné působnosti vykonává i přenesenou působnost. Jedná se o výkon státní správy, kterou stát na základě zákonného zmocnění přenesl na obce. Při výkonu přenesené působnosti se obec řídí právním řádem, usnesením vlády a směrnicemi ústředních správních úřadů. Výjimku tvoří vydání nařízení obce a rozhodování o právech a právech chráněných zájmech a povinnostech osob, která se řídí právním řádem. Za výkon přenesené působnosti odpovídá stát. Obec tak jedná jménem státu, nikoliv jménem obce.

Výkon přenesené působnosti je jak právem, tak i povinností obce. Obyvatelé obce mají právo na fungující veřejnou správu, a to především pokud jde o realizaci jejich práv. Jedná se například o stavební a matriční úřad, výplata sociálních dávek.²³

3.2.1 Výkon přenesené působnosti

Míra přenesenosti státní správy je u obcí rozdílná. V zákoně o obcích jsou vymezeny tři základní kategorie obcí.

- **I. Obec:** jedná se o běžné obce, kde orgány obce vykonávají přenesenou působnost v rámci svého území.
- **II. Obec s pověřeným obecním úřadem:** zajišťují správu matričního a stavebního úřadu.
- **III. Obec s rozšířenou působností:** výkon přenesené působnosti pro více obcí na základě zákona a ve správních obvodech daných vyhláškou Ministerstva vnitra.²⁴

²² KOUDELKA, Z. *Průvodce územní samosprávou: po 1.1.2003*. Praha: Linde Praha, 2003. s.237. ISBN 80-720-1403-X

²³ KOUDELKA, Z. *Průvodce územní samosprávou: po 1.1.2003*. Praha: Linde Praha, 2003. s.237. ISBN 80-720-1403-X

²⁴ KOUDELKA, Z. *Průvodce územní samosprávou: po 1.1.2003*. Praha: Linde Praha, 2003. s.237. ISBN 80-720-1403-X

4 ORGÁNY

Správu obce zajišťují orgány, které jsou přehledně uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 1: Orgány obce

Obec	Město	Statutární město
zastupitelstvo obce	zastupitelstvo města	zastupitelstvo města
rada obce	rada města	rada města
starosta obce	starosta města	primátor
obecní úřad	městský úřad	magistrát
výbory		
komise		

Zdroj:²⁵

4.1 Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo obce je jediný z orgánů obce, který je ústavně zakotven. Tento orgán vzniká na základě volbou demokratické volby občanů. Obyvatelé starší osmnácti let s trvalým pobytem v dané obci volí zastupitelstvo každé čtyři roky. Termín voleb do obecního zastupitelstva vyhlašuje prezident republiky.²⁶

4.1.1 Počet členů zastupitelstva

Počet členů zastupitelstva se odvíjí od počtu obyvatelstva obce. Nejmenší počet činní pět a nejvíce padesát pět členů a jeho počet stanoví zastupitelstvo. Daný počet

²⁵ autor práce, 2015

²⁶ KOUDELKA, Z. *Průvodce územní samosprávou: po 1.1.2003*. Praha: Linde Praha, 2003.s.237. ISBN 80-720-1403-X

členů zastupitelstva na každé volební období musí být oznámen nejpozději do osmdesátipět dnů před dnem voleb. Rozhodujícím faktorem pro členů zastupitelstva je počet obyvatel dané obce k prvnímu lednu roku, v němž se konají volby.

Počet členů zastupitelstva obce, který má být zvolen se oznámí na úřední desce obecního úřadu a to nejpozději do dvou dnů po jeho stanovení.

Tabulka 2: Počet členů zastupitelstva

Počet obyvatel	Počet členů zastupitelstva
do 500	5 až 15
nad 500 do 3 000	7 až 15
nad 3 000 do 10 000	11 až 25
nad 10 000 do 50 000	15 až 35
nad 50 000 do 150 000	25 až 45
nad 150 000	35 až 55

Zdroj:²⁷

4.1.2 Mandát člena zastupitelstva

Mandát vzniká zvolením k okamžiku ukončení hlasování.

„Člen zastupitelstva obce skládá na začátku prvního zasedání zastupitelstva obce, jehož se po svém zvolení zúčastní, slib tohoto znění: Slibuji věrnost České republice. Slibuji na svou čest a svědomí, že svoji funkci budu vykonávat svědomitě, v zájmu obce (města, městyse) a jejích (jeho) občanů a řídit se Ústavou a zákony České republiky.“

„Člen zastupitelstva obce skládá slib před zastupitelstvem obce pronesením slova “slibuji“. Člen zastupitelstva obce potvrdí složení slibu svým podpisem.“²⁸

²⁷ KOUDELKA, Z. *Průvodce územní samosprávou: po 1.1.2003*. Praha: Linde Praha, 2003.s.237. ISBN 80-720-1403-X

Mandát zaniká v následujícím případě:

- **odmítnutím slibu** - odmítnutí slibu musí být učiněno ústně na zasedání zastupitelstva, což bude uvedeno v zápise zastupitelstva obce, nebo písemnou formou doručenou starostovi,
- **rezignací** - jedná se o písemné doručení starostovi a tento proces je nevratný,
- **úmrťm,**
- **neslučitelnost funkcí,**
- **ztráta volitelnosti** - změna trvalého pobytu na území obce,
- **pravomocný rozsudek** - rozsudek soudu odsuzující člena zastupitelstva k nepodmíněnému trestu odnětí svobody za úmyslný trestný čin,
- **dnem voleb do zastupitelstva obce.**

Funkce člena zastupitelstva je funkcí veřejnou, pro jejíž výkon nesmí být zastupitel zkrácen na právech z pracovního nebo obdobného poměru. Za výkon funkce člena zastupitelstva náleží členům finanční odměna, která je hrazená z rozpočtu obce.

Člen zastupitelstva obce má při výkonu své funkce právo:

- a) **iniciativy** - předkládá zastupitelstvu, radě, výborům a komisím návrhy,
- b) **interpelace** - vznáší dotazy, připomínky a podněty příslušným orgánům,
- c) **informace** - žádá informace o věcech souvisejících s výkonem jeho funkce.

Člen zastupitelstva má povinnost:

- a) **aktivní účasti** - musí se účastnit zasedání zastupitelstva a jiných orgánů jejichž je členem, plnit zadané úkoly,
- b) **vyvarovat se střetům zájmů** - nutno oznámit možnou podjatost k projednávané věci.²⁹

4.1.3 Působnost zastupitelstva obce

V rámci samostatné působnosti má zastupitelstvo obce následující pravomoci.

²⁸ §69 (2,3) Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů ČR*.

²⁹ KOUDELKA, Z. *Průvodce územní samosprávou po 1.1.2003*. Praha: Linde, 2003.s.237. ISBN 80-720-1403-X

Tabulka 3: Pravomoci zastupitelstva obce

Pravomoci	Pravomoci - majetkoprávní úkony
schvalovat rozpočet a závěrečný účet	nabytí a převod nemovitostí
zřizovat a rušit příspěvkové organizace	zastavení nemovitostí
schvalovat program rozvoje obce	rozhodovat o poskytnutí věcných a peněžitých darů nad 20 tisíc korun
vydávat obecně závazné vyhlášky	rozhodovat o poskytnutí dotací nad 50 tisíc korun
volit ze svých řad starostu, místostarostu, další členy rady	
zřizovat a rušit výbory, obecní policii, peněžní fondy obce	

Zdroj:³⁰

4.1.4 Zasedání zastupitelstva

Zasedání zastupitelstva svolává a zpravidla i řídí starosta obce. Jedná se o veřejné zasedání, kde občané obce mají právo vyjadřovat své názory k projednávaným věcem. Jednání zastupitelstva musí probíhat v souladu s jednacím řádem dané obce.

Z průběhu zasedání zastupitelstva je pořízen zápis, který podepisuje starosta nebo místostarosta. Maximálně do deseti dnů od zasedání zastupitelstva musí být zápis přístupný k nahlédnutí na úřední desce obecního úřadu, což je uvedeno v zákoně č. 6/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

³⁰ KOUDELKA, Z. *Průvodce územní samosprávou: po 1.1.2003*. Praha: Linde Praha, 2003.s.237. ISBN 80-720-1403-X

Tabulka 4: Zasedání zastupitelstva

nejméně 1x za 3 měsíce
je veřejné
svolává a řídí starosta

Zdroj: ³¹

4.2 Rada obce

Rada je výkonným orgánem obce v rámci samostatné působnosti. Svou činností odpovídá zastupitelstvu. Radu obce tvoří nejméně pět a nejvíce jedenáct členů. Její počet musí být vždy lichý a nesmí přesáhnout jednu třetinu počtu zastupitelstva. Pokud zastupitelstvo má méně jak patnáct členů, tak se rada nevolí a její funkci plní starosta. Radu obce tvoří starosta, místostarosta a další členové z řad zastupitelstva. Zasedání rady probíhá dle potřeby a je neveřejné.

Tabulka 5: Pravomoci rady obce

Pravomoci rady obce
zabezpečuje hospodaření dle schváleného rozpočtu
stanovit rozdělení pravomocí v obecním úřadu
zřizovat a rušit odbory a oddělení
stanovit celkový počet zaměstnanců obce
na návrh tajemníka jmenovat a odvolávat vedoucího odborů
zřizovat a rušit komise
vydávat nařízení - v rámci přenesené působnosti

Zdroj:³²

³¹ KOUDELKA, Z. *Průvodce územní samosprávou: po 1.1.2003*. Praha: Linde Praha, 2003.s. 237. ISBN 80-720-1403-X

³² KOUDELKA, Z. *Průvodce územní samosprávou: po 1.1.2003*. Praha: Linde Praha, 2003.s.237. ISBN 80-720-1403-X

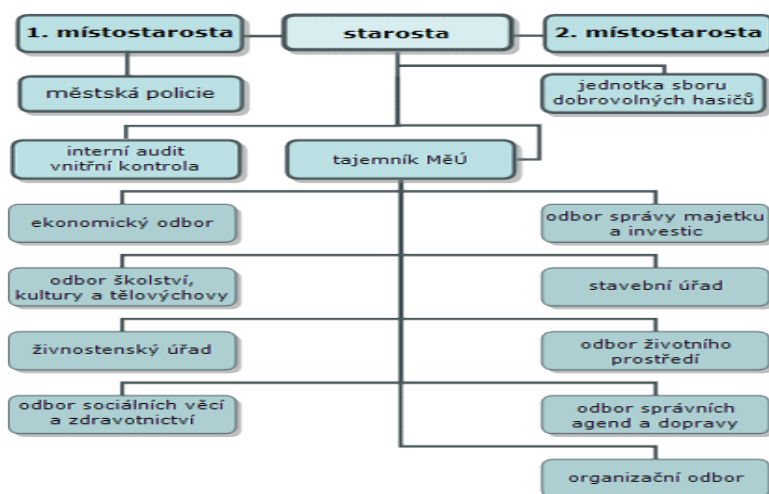
4.3 Starosta obce

Starostu obce volí zastupitelstvo z řad svých členů a zastupuje obec navenek. Starosta se souhlasem ředitele krajského úřadu jmenuje a odvolává tajemníka. Svolává a zpravidla řídí zasedání zastupitelstva a rady obce. Spolu s místostarostou podepisuje právní předpisy. Odpovídá za informování veřejnosti o činnosti obce. V případě potřeby má pravomoc požádat policii České republiky o spolupráci při zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku. Je odpovědný za včasné objednání přezkoumání hospodaření obce za minulý kalendářní rok.

4.4 Obecní úřad

Obecní úřad tvoří starosta, který stojí v čele obecního úřadu, dále místostarosta, tajemník a zaměstnanci obecního úřadu. Obecní úřad se zpravidla člení na odbory a oddělení. V rámci samostatné působnosti plní úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo nebo rada obce. V přenesené působnosti vykonává státní správu. Obecní úřad zřizuje úřední desku.³³

Obrázek 1: Organizační struktura obecního úřadu města Varnsdorf

Zdroj:³⁴

4.4.1 Tajemník obecního úřadu

Funkce tajemníka obecního úřadu se vždy zřizuje v obcích s pověřeným obecním úřadem a v obcích s rozšířenou působností. Na rozdíl od obcí I. stupně, kde

³³ KOUDELKA, Z. *Průvodce územní samosprávou: po 1.1.2003*. Praha: Linde Praha, 2003.s.237. ISBN 80-720-1403-X

³⁴ Městský úřad Varnsdorf. *Organizační struktura*. [online]. [cit. 2015-01-20]. Dostupné z: http://vamsdorf.cz/cz/urad/odbory_meu/

si mohou zřídit funkci tajemníka obecního úřadu dle svého uvážení. Tajemník je zaměstnancem obce a vedoucím obecního úřadu, nikoliv však jejím orgánem. Za plnění úkolů v rámci samostatné a přenesené působnosti je odpovědný starostovi. Pokud není v obci stanovena funkce tajemníka, pak jeho úkoly plní starosta obce. Zasedání zastupitelstva a rady obce se tajemník účastní pouze s hlasem poradním, protože při výkonu své funkce nemůže být zároveň členem zastupitelstva obce nebo rady. Plní úkoly vymezené zastupitelstvem, radou nebo starostou obce. Dále stanovuje platy všem zaměstnancům obce dle zvláštních právních předpisů.³⁵

4.5 Výbory

Výbory zřizuje zastupitelstvo obce dle svých potřeb s výjimkou finančního a kontrolního výboru, které jsou povinné. V případě většího počtu jiných národností než české se zpravidla zřizuje výbor pro národnostní menšiny. Dále může být zřízen výbor pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost.

Finanční výbor je zodpovědný za kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce. Popřípadě plní úkoly dané zastupitelstvem.

Kontrolní výbor je zodpovědný za kontrolu plnění usnesení zastupitelstva a rady, dodržování právních předpisů v rámci samostatné působnosti. Dle rozhodnutí zastupitelstva plní další úkoly.

Členy finančního a kontrolního výboru nemohou být starosta, místostarosta, tajemník či jiné osoby, které zabezpečují účetní a rozpočtové práce na obecním úřadě.³⁶

4.6 Komise

Komise zřizuje rada obce dle svých potřeb. Jedná se například o komisy povodňovou, podle vodního zákona nebo komisy pro sociálně-právní ochranu dětí. Náměty a stanoviska předkládají radě.³⁷

³⁵ KOUDELKA, Z. *Průvodce územní samosprávou: po 1.1.2003*. Praha: Linde Praha, 2003.s.237. ISBN 80-720-1403-X.

³⁶ KOUDELKA, Z. *Průvodce územní samosprávou: po 1.1.2003*. Praha: Linde Praha, 2003.s.237. ISBN 80-720-1403-X.

³⁷ KOUDELKA, Z. *Průvodce územní samosprávou: po 1.1.2003*. Praha: Linde Praha, 2003.s.237. ISBN 80-720-1403-X.

5 ZÁKONY K ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVĚ

Při výkonu samostatné působnosti se obec řídí zákonem a jinými právními předpisy vydanými na základě zákona. Zákony, kde se předvídá možnost vydání obecně závazných vyhlášek jsou následující:

- a) **§ 10 písm. a) zákona o obcích:** zastupitelstvo obce má možnost obecně závaznou vyhláškou vymezit povinnosti k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku; OZV vymezuje místa, čas i zakázané činnosti na některých veřejných prostranstvích,
- b) **§ 10 písm. b) zákona o obcích:** zastupitelstvo obce má možnost obecně závaznou vyhláškou stanovit povinnosti pro pořádání a průběh veřejně přístupných akcí,
- c) **§ 10 písm. c) zákona o obcích:** zastupitelstvo má pravomoc pomocí OZV určit povinnosti k zajištění udržování čistoty veřejných prostranství, k ochraně životního prostředí a k užívání zařízení obce soužících potřebám veřejnosti,
- d) **§ 130 zákona o obcích:** územně členěná statutární města upraví své vnitřní poměry statutem, který je vydán formou OZV,
- e) **zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně,** ve znění pozdějších předpisů, zastupitelstvo pomocí OZV vydává požární řád obce k zabezpečení požární ochrany při akcích, kterých se zúčastní větší počet osob,
- f) **zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích,** ve znění pozdějších předpisů, zastupitelstvo obce vymezí v OZV sazbu poplatků, jejich vybírání, splatnost, úlevy, osvobození od poplatku a prostranství, která podléhají těmto poplatkům,
- g) **zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii,** ve znění pozdějších předpisů, dle potřeb obce zřizuje nebo ruší obecní policii,
- h) **zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání,** ve znění pozdějších předpisů, zastupitelstvo obce může formou OZV upravit pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství,
- i) **zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí,** ve znění pozdějších předpisů,

- j) **zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě**, ve znění pozdějších předpisů, obec upravuje podmínky pro provozování taxislužby v dané obci,
- k) **zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku)**, ve znění pozdějších předpisů,
- l) **zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví**, ve znění pozdějších předpisů, v zájmu ochrany zdraví má obec pravomoc nařít provedení dezinfekce a deratizace jako prevenci nebo zamezení šíření infekčních onemocnění,
- m) **zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů**, ve znění pozdějších předpisů, obec má pravomoc stanovit podmínky pro nakládání s odpady,
- n) **zákon č. 256/2001 Sb., o pohřbnictví a o změně některých zákonů**, ve znění pozdějších předpisů,
- o) **zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích)**, ve znění pozdějších předpisů, stanovuje způsob náhradního zásobování vodou a odvádění odpadních vod,
- p) **zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší**, ve znění pozdějších předpisů, obec může omezit nebo zakázat spalování suchého rostlinného materiálu na otevřeném ohništi,
- q) **zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)**, ve znění pozdějších předpisů,
- r) **zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami**, ve znění pozdějších předpisů, omezení nebo zákaz kouření a požívání alkoholických nápojů na místech, která jsou nevhodná, kde hrozí mravní ohrožení mládeže.³⁸

³⁸ Ministerstvo vnitra ČR. *Proces tvorby a vydávání obecně závazných vyhlášek obcí*. [online]. 2013, [cit. 2015-01-22]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/odk2/soubor/metodicke-doporueni-blue-8-1-web-pdf.aspx>

6 DOZOR NAD OBCEMI

Institut dozoru nad obcemi je upraven v zákoně o obcích, ve znění pozdějších předpisů. Obce disponují veřejnou mocí jak v oblasti samostatné působnosti (vydávání obecně závazných vyhlášek), tak i v rámci přenesené působnosti (vydávání nařízení obcí). Pojem veřejná moc značí autoritativní rozhodování o právech a povinnostech subjektů. „*Subjekt, o jehož právech nebo povinnostech rozhoduje orgán veřejné moci, není v rovnoprávném postavení s tímto orgánem a obsah rozhodnutí tohoto orgánu nezávisí od vůle objektu.*“³⁹ Veřejná moc je uplatňována jen v případech a mezích, které stanoví zákon.

Skutečnost, že obce disponují veřejnou mocí vede k tomu, že stát musí vytvořit účinné právní nástroje na jejichž základě bude sledovat jednání obcí. To znamená jakým způsobem a v jaké kvalitě zejména z hlediska zákonnosti, obce plní úkoly veřejné správy při výkonu veřejné moci. Tuto funkci zajišťuje institut dozoru nad obecní samosprávou, který rozlišuje zda se jedná o dozor nad samostatnou nebo přenesenou působností. Poslední změny v systému dozoru nad obecní samosprávou přinesla dozorová novela č. zákon 234/2006 Sb., s účinností od 1. července 2006.⁴⁰

6.1 Dozorové orgány

□ „*Dozor nad výkonem samostatné působnosti obcí je vykonáván v plném rozsahu Ministerstvem vnitra, dozor nad výkonem přenesené působnosti je svěřen výlučně krajským úřadům. Dozorová novela odstranila předchozí nevhodnou duplicitu dozorových orgánů nad obecní samosprávou, když dozorový proces vykonávaly společně Ministerstvo vnitra a krajské úřady (jejich úloha byla v různých fázích dozoru odlišná, přičemž silnější pravomoci a odpovědnost za výsledek dozoru mělo Ministerstvo vnitra - mohla například pozastavit účinnost obecně závazné vyhlášky či nařízení obce).*“

„*V případě územně členěných statutárních měst je dozor nad samostatnou a přenesenou působností městských obvodů nebo městských částí i nadále svěřen v plném rozsahu magistrátům těchto měst (magistráty mají svým způsobem oproti*

³⁹BŘEŇ, J. Dozor nad obcemi. *Deník veřejné správy* [online]. 2008, [cit. 2015-01-22]. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6308926&ht=dozor+nad+obcemi>

⁴⁰ BŘEŇ, J. Dozor nad obcemi. *Deník veřejné správy* [online]. 2008, [cit. 2015-01-22]. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6308926&ht=dozor+nad+obcemi>

Ministerstvu vnitra nebo krajskému úřadu částečně ulehčenou úlohu v tom smyslu, že nedozorují právní předpisy, neboť městské obvody nebo městské části je nemohou vydávat). Magistrátům je svěřena pravomoc rušit usnesení, rozhodnutí a jiná opatření vydaná v přenesené působnosti, zatímco v případě usnesení, rozhodnutí a jiných opatření v samostatné působnosti mají pouze pravomoc jejich výkon pozastavit s tím, že návrh na jejich zrušení již nepodávají zastupitelstvu statutárního města, jako tomu bylo před 1. červencem 2006, ale příslušnému krajskému soudu.“

„Účelem dozoru podle obecního zřízení je zjišťovat soulad obecně závazných vyhlášek obce se zákony a dále soulad usnesení, rozhodnutí a jiných opatření orgánů obce v samostatné působnosti a soulad nařízení obce se zákony a jinými právními předpisy. V případě usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu obce v přenesené působnosti se zjišťuje soulad se zákonem, jiným právním předpisem a v jejich mezích též usnesením vlády, směrnicí ústředního správního úřadu nebo s opatřením krajského úřadu přijatém při kontrole výkonu přenesené působnosti obce.“⁴¹

⁴¹ BŘEŇ, J. Dozor nad obcemi. *Deník veřejné správy* [online]. 2008, [cit. 2015-01-22]. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6308926&ht=dozor+nad+obcemi>

PRAKTICKÁ ČÁST

7 VEŘEJNÝ POŘÁDEK

Pojem veřejný pořádek je z hlediska správního práva neurčitě definovaný pojem. Na druhé straně s ním operuje celá řada právních norem. Obecně si pod tímto pojmem představíme řád, který vede k zajištění klidu a bezpečnosti obce. Zajištění veřejného pořádku mají na starosti složky policie, státní i obecní, a orgány obcí.

„Československý Nejvyšší správní soud rozuměl veřejným pořádkem (veřejným pokojem a řádem) souhrn právních, etických a společenských norem, jejichž zachování podle panujících obecných názorů je podmínkou klidného a spořádaného soužití. Veřejný pořádek není kategorií absolutní, ale je veličinou proměnlivou, jehož obsah se řídí sociálními, etickými, politickými a hospodářskými poměry a názory. Skutečností a jednání, které ze určitých poměrů vyhovují veřejnému pořádku, se mohou stát nevyhovujícími změnou poměrů. Posoudit, zda určitý stav se přičí či nikoliv veřejnému pořádku, je ve vlastním skutkovém uvážení příslušného správního subjektu (obce či správního úřadu).“⁴²

Zastupitelstvo obce s funkce své pravomoci má právo i povinnost vydávat obecně závazné vyhlášky v rámci samostatné působnosti. Tyto vyhlášky slouží k zajištění klidného a spořádaného soužití obyvatel dané obce.

Zákon č. 128/2000 Sb., vymezuje tři okruhy oblastí, ve kterých jsou obce zmocněny vydávat obecně závazné vyhlášky. Povinnost obcí je zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku, pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků v nezbytném rozsahu zajištění veřejného pořádku. Posledním okruhem je udržování čistoty veřejných prostranstvích, ochrana životního prostředí.

Mezi hlavní oblasti patřící do veřejného pořádku spadá:

- ochrana a užívání veřejného majetku,
- udržování čistoty obce,
- chov zvířat,

⁴² Ministerstvo vnitra ČR. *Oblasti veřejného pořádku ve vztahu k možnostem jejich regulace obecně závaznými vyhláškami*. [online]. 2008, [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/metodicka-pomoc-dokumenty-metodicky-material-oblastivp-pdf.aspx>.

- provozování herních automatů,
- hluk,
- činnosti, které jsou v rozporu s dobrými mravy.

Obce mohou vydávat obecně závazné vyhlášky k zabezpečení místních záležitostí a to s účinností platnosti zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. Oproti dřívějšímu znění zákona z roku 1990, kdy se obce museli řídit při vydávání obecně závazných vyhlášek jak zákony, tak i obecně závaznými právními předpisy vydanými ústředními orgány, dnes je pro ně závazné pouze znění zákona.⁴³

7.1 Oblasti veřejného pořádku

V následujících tabulkách jsou znázorněny oblasti veřejného pořádku, které lze upravit obecně závaznou vyhláškou, dále oblasti, které nelze upravit obecně závaznou vyhláškou a dále oblasti, které jsou ve vztahu k možnostem úpravy prostřednictvím OZV jsou sporné.

Tabulka 6: Okruhy veřejného pořádku, které lze regulovat prostřednictvím OZV

Oblasti veřejného pořádku, které lze regulovat prostřednictvím OZV
konzumace alkoholu na veřejných prostranstvích
používání zábavné pyrotechniky na veřejných prostranstvích
hluk (hlučné činnosti) a rušení nočního klidu
podmínky pro pořádání veřejnosti přístupných akcí
znečištění ulic a jiných veřejných prostranství
rozdělávání a udržování otevřených ohňů
ochrana a údržba veřejné zeleně (sekání, úklid)
chov zvířat; pravidla pro pohyb psů a jiných zvířat; zákaz vstupu zvířat
žebrání
prostituce

⁴³ Ministerstvo vnitra ČR. *Oblasti veřejného pořádku ve vztahu k možnostem jejich regulace obecně závaznými vyhláškami*. [online]. 2008, [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/metodicka-pomoc-dokumenty-metodicky-material-oblastivp-pdf.aspx>.

výherní hrací přístroje
jízda na skateboardech a kolečkových bruslích na veřejných prostranstvích, která nejsou pozemními komunikacemi
provoz zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti (stanovení povinností ve vztahu k veřejnému pořádku)
nepovolené vylepování plakátů
malování po zdech (graffiti)

Zdroj:⁴⁴

Tabulka 7: Okruhy veřejného pořádku, které nelze regulovat prostřednictvím OZV

Oblasti veřejného pořádku, které nelze regulovat prostřednictvím OZV
kouření na veřejných prostranstvích
provoz zařízení obce sloužícím potřebám veřejnosti - možnost vydat provozní řády formou OZV (koupaliště, pískoviště, hřbitovy, knihovny)
jízda na skateboardech a kolečkových bruslích na veřejných prostranstvích, která jsou pozemními komunikacemi

Zdroj:⁴⁵

Tabulka 8: Okruhy veřejného pořádku, které jsou sporné

Oblasti veřejného pořádku, které jsou ve vztahu k možnostem regulace prostřednictvím OZV sporné
provozní doba pohostinských zařízení
boj proti přenosným nemocem a hlodavcům

Zdroj:⁴⁶

⁴⁴ Ministerstvo vnitra ČR. *Oblasti veřejného pořádku ve vztahu k možnostem jejich regulace obecně závaznými vyhláškami*. [online]. 2008, [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/metodicka-pomoc-dokumenty-metodicky-material-oblastivp-pdf.aspx>.

⁴⁵ Ministerstvo vnitra ČR. *Oblasti veřejného pořádku ve vztahu k možnostem jejich regulace obecně závaznými vyhláškami*. [online]. 2008, [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/metodicka-pomoc-dokumenty-metodicky-material-oblastivp-pdf.aspx>.

⁴⁶ Ministerstvo vnitra ČR. *Oblasti veřejného pořádku ve vztahu k možnostem jejich regulace obecně závaznými vyhláškami*. [online]. 2008, [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/metodicka-pomoc-dokumenty-metodicky-material-oblastivp-pdf.aspx>.

„V oblasti veřejného pořádku plní obec jednu ze svých „policejních funkcí“ a při nedostatku zákonné opory se snaží vydáváním vlastních právních předpisů stanovit zákazy určitého chování, které považuje za škodlivé a které přitom není regulováno platnými zákony. Aby obec nepřekročila svou zákonnou příslušnost, vždy musí jít o místní záležitost - tedy o nežádoucí jednání, které nemá charakter jednání jinak státem postihovaného (trestný čin, přestupek, jiný správní delikt) a které má místní charakter. Pojem „místní“ nemůže být vykládán tak, že jde o jednání nepřesahující hranice obce; jednání by však nemělo mít celostátní nebo krajský charakter. V praxi může nastat situace, kdy určité jednání bude považováno v jedné obci za nežádoucí v takové intenzitě, že bude zakázáno, a v jiné ne.“⁴⁷

7.1.1 Veřejné prostranství

Pojem veřejné prostranství přesně definuje § 34 v zákoně o obcích, kde je přesný výčet prostor sloužící k obecnému užívání, jedná se o náměstí, ulice, tržnice, chodníky, veřejnou zeleň. Pronájem veřejného prostranství se řídí zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. Ze svého postavení má obec pravomoc vymezit veřejná prostranství několika způsoby:

- písemná forma - v textu vyhlášky je plný výčet,
- graficky - zobrazení či mapě či plánu,
- kombinace obou metod.

Orgány obce mohou obecně závaznou vyhláškou stanovit daná omezení veřejného prostranství, která se vztahují na:

- všechna veřejná prostranství v obci (např. celoplošný zákaz provozování prostituce),
- některá veřejná prostranství obecně vymezená (zastavěná část obce),
- zcela konkrétně uvedená veřejná prostranství (zejména pro účely vyhlášky o místních poplatcích nebo pro účely vymezení prostor pro volný pohyb psů).⁴⁸

⁴⁷ Ministerstvo vnitra ČR. *Oblasti veřejného pořádku ve vztahu k možnostem jejich regulace obecně závaznými vyhláškami*. [online]. 2008, [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/metodicka-pomoc-dokumenty-metodicky-material-oblastivp-pdf.aspx>.

⁴⁸ Ministerstvo vnitra ČR. *Oblasti veřejného pořádku ve vztahu k možnostem jejich regulace obecně závaznými vyhláškami*. [online]. 2008, [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/metodicka-pomoc-dokumenty-metodicky-material-oblastivp-pdf.aspx>.

8 OBECNĚ ZÁVAZNÁ VYHLÁŠKA

„Pravomoc obce vydávat obecně závazné vyhlášky je stanovena v čl. 104 odst. 3 Ústavy ČR. Podle tohoto článku mohou zastupitelstva obcí v mezích své samostatné působnosti vydávat obecně závazné vyhlášky. Ústavní princip zakotvený v čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod stanoví, že povinnosti mohou být ukládány pouze na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních lidských práv a svobod. Oprávnění obce vydávat obecně závazné vyhlášky je pak konkretizováno v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.“⁴⁹

OZV je podzákoný právní předpis vydaný zastupitelstvem obce. Tento právní předpis se vztahuje pouze na území dané obce a slouží k řešení záležitostí místního významu, nikoli krajského či státního. OZV nemůže upravovat to, co je v zákonech přímo stanoveno.

Při vytváření OZV musí být splněna následující kritéria:

- jasnost,
- srozumitelnost,
- předvídatelnost, tak aby adresát měl možnost upravit dle toho své chování.

OZV by se měly řídit určitými zásadami. Jedná se o princip proporcionality, což znamená, že obce by měly vydávat OZV k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku jen tam, kde skutečně k narušování dochází, to je vymezení rozsahu. Další zásadou je princip rozumnosti, který souvisí především s vymahatelností.⁵⁰

8.1 Proces vydávání OZV

Zastupitelstvo se při tvorbě OZV může řídit dle metodického materiálu Ministerstva vnitra, kde jsou k dispozici vzory ke každému typu OZV. Tyto vzory mohou sloužit jako podklad pro zpracování konkrétních OZV. Další pomůckou, kterou

⁴⁹ Ministerstvo vnitra ČR. *Proces tvorby a vydávání obecně závazných vyhlášek obcí*. [online]. 2013, [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/odk2/soubor/metodicke-doporueni-blue-8-1-web-pdf.aspx>

⁵⁰ Ministerstvo vnitra ČR. *Oblasti veřejného pořádku ve vztahu k možnostem jejich regulace obecně závaznými vyhláškami*. [online]. 2008, [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/metodicka-pomoc-dokumenty-metodicky-material-oblastivp-pdf.aspx>.

obsahuje metodický materiál k tvorbě OZV jsou právní předpisy, stanovisko k zákonnému zmocnění, nástroje regulace a související judikatura.⁵¹

8.1.1 Příprava a schvalování OZV

Přípravou rozumíme rozbor problematiky, kterou má zamýšlená OVZ upravovat. V návrhu je třeba předložit důvody, které vedou k potřebě vydat nebo změnit OZV. Obec musí vzít v úvahu, zda má prostředky k dodržování OZV, zvážit její přínos, případně dopad na rozpočet obce a na občany. Návrh OZV by měl projít připomínkovým řízením, kde se především mohou vyjádřit útvary jichž se věcně návrh dotýká. Výjimku tvoří statutární města, která jsou povinna projednat návrh s městskými obvody a městskými částmi. Doporučuje se konzultovat návrh vyhlášky s Ministerstvem vnitra, tato povinnost však není právně uložena.

Schvalování OZV probíhá na zasedání zastupitelstva obce, formou usnesení. OZV se přijímá usnesením zastupitelstva obce na jeho zasedání. K platnému usnesení zastupitelstva obce o přijetí OZV je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech jeho členů.⁵²

8.1.2 Zveřejňování OZV

Zveřejnění každé OZV včetně příloh probíhá formou vyvěšení na úřední a elektronické desce obecního úřadu. Tuto povinnost ukládá ustanovení § 12 odst. 1 zákona o obcích. Bez řádné publikace vyhláška pozbývá platnosti i účinnosti. Minimální doba vyvěšení je stanovena na patnáct dní.⁵³

8.1.3 Platnost OZV

Platnost OZV znamená, že se stala součástí českého právního řádu. OZV obce se stává platnou patnáctým dnem vyvěšení na úřední desce obecního úřadu, a to ke dni

⁵¹ Ministerstvo vnitra ČR. *Oblasti veřejného pořádku ve vztahu k možnostem jejich regulace obecně závaznými vyhláškami*. [online]. 2008, [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/metodicka-pomoc-dokumenty-metodicky-material-oblastivp-pdf.aspx>.

⁵² Ministerstvo vnitra ČR. *Proces tvorby a vydávání obecně závazných vyhlášek obcí*. [online]. 2013, [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/odk2/soubor/metodicke-doporueni-blue-8-1-web-pdf.aspx>

⁵³ Ministerstvo vnitra ČR. *Proces tvorby a vydávání obecně závazných vyhlášek obcí*. [online]. 2013, [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/odk2/soubor/metodicke-doporueni-blue-8-1-web-pdf.aspx>

vyvěšení. Datum vyhlášení se zpravidla nedoporučuje uvádět, jelikož v době schválení zastupitelstvem obce nemusí být přesně znám, termín vyvěšení na úřední desku.⁵⁴

8.1.4 Účinnost OZV

Účinnost znamená dobu, kdy od daného dne vyplývají pro příslušné osoby oprávnění a povinnosti, které jsou obsaženy v právním předpisu. Teto předpis je neplatný, pokud není splněna podmínka platnosti. Výjimkou je stav, kdy naléhavý obecný zájem vyžaduje dřívější stanovení účinnosti, nejdříve však dnem vyvěšením na úřední desce obecního úřadu. Tato předčasná účinnost musí být výslovně uvedena v OZV. Povinností obce je vést si evidenci OZV, která slouží k přehlednosti o platnosti a účinnosti právních předpisů obec.⁵⁵

8.1.5 Zánik platnosti a účinnosti OZV

Zastupitelstvo obce, které má pravomoc vydávat OZV, jej může změnit nebo zrušit pouze jinou obecně závaznou vyhláškou. Pokud se jedná o nezákonné OZV může dojít k jejímu zrušení rozhodnutím Ústavního soudu.⁵⁶

8.2 Náležitosti

Formální náležitosti OZV nejsou obecně závazné. Při tvorbě se doporučuje zachovat zvyklosti zakotvené v legislativních pravidlech vlády. Obce se mohou řídit, dle vydaného manuálu Ministerstva vnitra, kde jsou uvedeny vzory jednotlivých typů obecně závazných vyhlášek. Právní předpis by měl být formulován tak, aby si jednotlivá ustanovení neodporovala a byla určitá.

V níže uvedených bodech je stručný popis formálních náležitostí OZV:

- **jazyková stránka** - má být jasná, přesná a srozumitelná, aby nedocházelo k milnému výkladu, což snižuje právní jistotu,

⁵⁴ Ministerstvo vnitra ČR. *Proces tvorby a vydávání obecně závazných vyhlášek obcí*. [online]. 2013, [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/odk2/soubor/metodicke-doporueni-blue-8-1-web-pdf.aspx>

⁵⁵ Ministerstvo vnitra ČR. *Proces tvorby a vydávání obecně závazných vyhlášek obcí*. [online]. 2013, [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/odk2/soubor/metodicke-doporueni-blue-8-1-web-pdf.aspx>

⁵⁶ Ministerstvo vnitra ČR. *Proces tvorby a vydávání obecně závazných vyhlášek obcí*. [online]. 2013, [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/odk2/soubor/metodicke-doporueni-blue-8-1-web-pdf.aspx>

- **vnitřní struktura a členění** - právní předpis je členěn na jednotlivé články, které se dále člení na odstavce, viz příklad:

„Článek 1.

Název článku

1.

2.

a)

b)

- **název OZV** - obsahuje název obce, která jej vydává, číslo a rok vydání a stručné a výstižné označení jeho vlastního obsahu, viz příklad:

a) „*Obecně závazná vyhláška obce XY č. 1/2013, o místním poplatku ze psů,*“

b) „*Obecně závazná vyhláška obce XY č. 3/2013, kterou se mění obecně závazná vyhláška č. 6/2010 o místních poplatcích.*“⁵⁷

➤ **úvodní věta** - v úvodní větě je uvedeno, kterým usnesením zastupitelstva obce, kdy a na základě jakého ustanovení zákona byla OZV vydána. „*Zastupitelstvo obce XY se na svém zasedání dne usnesením č. ... usneslo vydat na základě § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku (dále jen „vyhláška“).*“⁵⁸

- **poznámka pod čarou** - zpravidla odkazuje na konkrétní ustanovení zákona,
- **přílohy** - jejich obsahem bývají nejčastěji mapy, seznamy nebo tabulky,
- **legislativní zkratka** -př. obecně závazná vyhláška obce (dále jen „vyhláška“) – v dalším textu už bude použito pouze pojmu „vyhláška“,
- **zrušovací ustanovení** - uvádí všechny předpisy, které se novou OZV nahrazují a **další náležitosti** - podpis starosty a místostarosty.⁵⁹

⁵⁷ Ministerstvo vnitra ČR. *Proces tvorby a vydávání obecně závazných vyhlášek obcí.* [online]. 2013, [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/odk2/soubor/metodicke-doporueni-blue-8-1-web-pdf.aspx>

⁵⁸ Ministerstvo vnitra ČR. *Proces tvorby a vydávání obecně závazných vyhlášek obcí.* [online]. 2013, [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/odk2/soubor/metodicke-doporueni-blue-8-1-web-pdf.aspx>

⁵⁹ Ministerstvo vnitra ČR. *Proces tvorby a vydávání obecně závazných vyhlášek obcí.* [online]. 2013, [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/odk2/soubor/metodicke-doporueni-blue-8-1-web-pdf.aspx>

9 OZV MĚST A JEJICH POROVNÁNÍ

V následující kapitole budou uvedeny jednotlivé vyhlášky týkající se veřejného pořádku města Varnsdorf a Rumburk. Jedná se o sousedská města v místě mého bydliště. Vybrané vyhlášky těchto měst budou popsány a následně porovnány. Zvolila jsem si pět typů vyhlášek, které spadají do oblasti veřejného pořádku.

- konzumace alkoholu na veřejných prostranstvích,
- ochrana nočního klidu a regulace hlučných činností,
- o stanovení podmínek pro pořádání a průběhu veřejně přístupných akcí,
- pravidla pro pohyb psů, místní poplatky,
- užívání plakátovacích ploch.

9.1.1 Konzumace alkoholu na veřejných prostranstvích

Tato oblast může být ustanovena jak samostatnou vyhláškou o zákazu konzumace alkoholu na veřejném prostranství nebo ustanovením ve vyhlášce o zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku a estetického vzhledu města.

Cílem této vyhlášky je vymezit v rámci zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku některá místa veřejného prostranství, na kterých se zakazuje konzumovat alkoholické nápoje. Tato vyhláška slouží k zamezení rušení veřejného pořádku, škodám na zdraví způsobené alkoholem zejména dětem a mladistvým, k ochraně bezpečnosti a dobrých mravů.

Veřejným prostranstvím jsou míněna všechna náměstí, ulice, tržnice, chodníky, veřejná zeleň a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící k obecnému užívání.

Při porovnání obou vyhlášek jsou patrné rozdíly. Město Varnsdorf má požívání alkoholických nápojů zahrnuté v článku tři OZV o zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku a estetického vzhledu města. V této vyhlášce jsou přímo jednotlivě zmíněny daná veřejná prostranství, kde je zákaz požívání alkoholických nápojů uveden v metrech. Pro názorný příklad je uvedena tabulka ochranné vzdálenosti.

Tabulka 9: Zákaz konzumace alkoholu na veřejných prostranstvích

Konzumace alkoholu se zakazuje na těchto veřejných prostranstvích
na sportovištích přístupných bez omezení
na dětských hřištích, pískovištích a zařízeních pro hry dětí a v okruhu 50 m od nich
v okruhu 50 m od zdravotnických zařízení
v prostoru zastávek a nástupních ostrůvků MHD a v okruhu 5 m od nich
v okruhu 50 m od nákupních středisek a obchodů
Zákaz konzumace alkoholu neplatí
pro prostory restaurační předzahrádky po dobu provozní doby takové předzahrádky
po dobu trvání sportovní, kulturní nebo jiné společenské akce - udělení výjimky
ve dnech 31. prosince a 1. ledna

Zdroj:⁶⁰

Město Rumburk má konzumaci alkoholických nápojů uvedeno přímo v samostatné vyhlášce. V bodě jedna se zakazuje nadměrná konzumace alkoholických nápojů, která zjevně narušuje veřejný pořádek nebo k jeho narušování směřuje a je v rozporu s dobrými mravy ochrannou bezpečnosti, zdraví, a to na vymezených plochách veřejného prostranství ve městě Rumburk. OZV nestanovuje ochrannou vzdálenost jako je tomu u Varnsdorfu, ale vymezuje jen plochy na které se zákaz konzumace vztahuje. Ty jsou přímo uvedené v grafickém znázornění v příloze OZV.

V obou vyhláškách jsou naopak shodné určité body:

- jedná se o restaurační prostory a předzahrádky, kdy po otevírací dobu se zákaz konzumace nevztahuje,
- nevztahuje se na dny 31. prosince a 1. ledna každého roku,
- po dobu trvání sportovní, kulturní nebo jiné společenské akce na základě žádosti pořadatele akce, zákaz konzumace alkoholu neplatí.

⁶⁰ VARNSDORF. *Obecně závazná vyhláška č.2/2012, o zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku a estetického vzhledu města.* [online]. 2012, [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://vamsdorf.cz/files/ozv2-12schvalena.pdf>

Kontrolu dodržování této vyhlášky provádí strážníci Městské policie nebo příslušníci Policie České republiky. Porušení této vyhlášky je posuzováno jako přestupek dle zvláštního právního předpisu.⁶¹

9.1.2 Ochrana nočního klidu a regulace hlučných činností

Obce nemohou přímo zakázat používání ručních zařízení, mohou však omezit jejich používání po určitý čas. Toto omezení však musí být v souladu s principem přiměřenosti a zohledňovat právo občanů a vlastníků nemovitostí obhospodařovat svůj majetek. Obce mohou v OZV stanovit dobu nočního klidu a dále zabránit nepřiměřenému obtěžování občanů veřejnou produkcí hudby.

Předmětem OZV je stanovení povinností k zajištění veřejného pořádku a omezení hlučných činností. Shodným bodem obou vyhlášek je stanovení nočního klidu na dobu od 22:00 do 06:00 hodin. To znamená dobu, kdy jsou občané povinni zachovávat klid a omezit hlučné projevy na minimum.

Město Varnsdorf ukládá povinnost o nedělích a dnech pracovního klidu v době od 6:00 do 14:00 hodin zdržet se provozování zařízení a přístrojů používaných při práci na zahradě, při zpracování dřeva a kovů způsobující hluk. Jedná se například o provoz sekaček na trávu, cirkulárek, motorových pil a křovinořezů apod.⁶²

Město Rumburk neukládá povinnost provozování hlučných zařízení o nedělích a dnech pracovního klidu.⁶³

9.1.3 O stanovení podmínek pro pořádání a průběhu veřejně přístupných akcí

Veřejnosti přístupné akce se rozumí sportovní a kulturní podniky, včetně tanečních zábav a diskoték. OZV umožňuje obcím uložit povinnosti pořadatelům těchto akcí.

⁶¹ RUMBURK. *Obecně závazná vyhláška č.3/2010, o zákazu konzumace alkoholu na veřejném prostranství* [online]. 2010, [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: http://rumburk.cz/user_file/files/clanky/sprava_obce/vyhlasiky_mesta/ozv-3-2010.pdf

⁶² VARNSDORF. *Obecně závazná vyhláška č. 1/2008, o ochraně nočního klidu a regulaci hlučných činností*. [online]. 2008, [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: http://varnsdorf.cz/cz/varnsdorf/dokumenty/pravni_predpisy_mesta/obecne-zavazne-vyhlasiky.html

⁶³ RUMBURK. *Obecně závazná vyhláška č.2/2008, o udržování čistoty a veřejného pořádku na veřejných prostranstvích*. [online]. 2008, [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: http://rumburk.cz/user_file/files/clanky/sprava_obce/vyhlasiky_mesta/ozv-2-2008.pdf

Těmito povinnostmi se rozumí:

- plnění oznamovací povinnosti této akce,
- povinnost zajištění řádné pořadatelské služby,
- stanovit dobu ukončení akce.

Město Varnsdorf má podmínky pro pořádání a průběhu veřejně přístupných podniků včetně akcí typu technopárty obsaženy v jedné vyhlášce. Hlavním rozdílem je stanovená doba pro pořádání těchto akcí. Varnsdorf ukládá povinnost podat žádost v případě, že doba pořádání akce bude přesahovat dobu nočního klidu. Tato žádost podléhá rady města.

Město Rumburk ve své vyhlášce vymezuje dobu pro užívání veřejné produkce, která je zahrnuta ve v OZV o udržování čistoty a veřejného pořádku na veřejných prostranstvích. Doba pořádání veřejných akcí je přímo uvedena ve vyhlášce a rozlišuje se na uzavřené objekty a mimo uzavřené objekty. Doba pořádání veřejné produkce mimo uzavřené objekty ve dnech pátek a sobota v době od 08:00 do 24:00 hodin a v ostatních dnech od 08:00 do 22:00 hodin. V uzavřených objektech je tato doba stanovena denně od 08:00 do 03:00 hodin.⁶⁴

Podmínky pro pořádání a průběh akcí typu technopárty jsou stanoveny v samostatné vyhlášce města Rumburk. Akce je zakázáno konat v zastavěném území města a organizátor je povinen akci přerušit od 22:00 do 06:00 hodin. Oznamovací povinnost o pořádání akcí typu technopárty činní třicet dní před konáním akce u obou měst.⁶⁵

⁶⁴ RUMBURK. *Obecně závazná vyhláška č.2/2008, o udržování čistoty a veřejného pořádku na veřejných prostranstvích.* [online]. 2008, [cit. 2015-01-25]. Dostupné z:

http://rumburk.cz/user_file/files/clanky/sprava_obce/vyhlasky_mesta/ozv-2-2008.pdf

⁶⁵ RUMBURK. *Obecně závazná vyhláška č.3/2013, o stanovení podmínek pro pořádání a průběh akcí typu technopárty a o zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku v souvislosti s jejich konáním.* [online]. 2013, [cit. 2015-01-25]. Dostupné z:

http://rumburk.cz/user_file/files/clanky/sprava_obce/vyhlasky_mesta/ozv_3_2013.pdf

Společné rysy pro pořádání veřejně přístupných akcí, je uvedeno v následující tabulce. Jedná se především o oznamovací povinnost organizátora.

Tabulka 10: Povinnosti pořadatele veřejné akce

Oznamovací povinnost organizátora - obsah oznámení
identifikační údaje organizátora,
dobu a místo konání akce,
předpokládaný počet účastníků této akce,
počet osob zajišťujících pořadatelskou službu a způsob jejich označení,
způsob zajištění sanitárních zařízení a zásobování pitnou vodou po dobu konání akce,
písemný souhlas majitele pozemku s uvedením jeho jména,
odklizení odpadů vzniklých po akci.

Zdroj:⁶⁶

9.1.4 OZV o místním poplatku za užívání veřejného prostranství

Poplatek se vybírá za zvláštní užívání veřejného prostranství, kterým se rozumí provádění výkopových prací, umístění dočasných staveb a zařízení sloužící pro poskytování prodeje a služeb, umístění stavebních nebo reklamních zařízení, zařízení cirkusů, lunaparků a podobných atrakcí, umístění skládek, vyhrazení trvalého parkovacího místa a užívání tohoto prostranství pro kulturní, sportovní či reklamní akce. Poplatek platí jak fyzická, tak i právnická osoba.

Při porovnání vyhlášek obou měst je shodná ohlašovací povinnost, která činí patnáct dní před zahájením užívání veřejného prostranství. Odlišnost je pouze v případě kratší doby užívání. U města Varnsdorf je tato doba stanovena na méně než pět dní a u města Rumburk činí tato doba méně než tři dny. Ohlašovací povinnost v obou

⁶⁶ VARNSDORF. *Obecně závazná vyhláška č. 10 /2005, o stanovení podmínek pro pořádání veřejnosti přístupných podniků.* [online]. 2005, [cit. 2015-01-30]. Dostupné z: http://vamsdorf.cz/cz/varnsdorf/dokumenty/pravni_predpisy_mesta/obecne-zavazne-vyhlasky.html

případech je stanovena nejpozději v den zahájení užívání. Toto se vztahuje i pro neplánované užívání za účelem odstranění havárií inženýrských sítí.

Splatnost poplatků je u obou měst stejná v případě ročních paušálů, činní splatnost třicet dní od začátku každého poplatkového období. Poplatek splatný nejpozději v den zahájení užívání platí v případě krátkodobého užívání u města Varnsdorfu méně než pět dní u města Rumburku méně než tři dny.

Tabulka 11: Sazba poplatku města Varnsdorf

Sazba poplatků činí za každý i započatý m2 a každý i započatý den	
za provádění výkopových prací	3,- Kč
za umístění dočasných staveb sloužících pro poskytování prodeje a služeb	10,- Kč
za umístění zařízení sloužících pro poskytování prodeje	25,- Kč
za umístění zařízení sloužících pro poskytování služeb	10,- Kč
za umístění stavebních zařízení	3,- Kč
za umístění reklamních zařízení	10,- Kč
za umístění cirkusů, lunaparků a jiných obdobných atrakcí	5,- Kč
za umístění skládek	3,- Kč
za užívání veřejného prostranství pro kulturní, sportovní a reklamní akce	3,- Kč
za užívání veřejného prostranství pro potřeby tvorby filmových a televizních děl	3,-Kč
Obec stanovuje poplatek roční paušální částkou	
za vyhrazení trvalého parkovacího místa	5 000,- Kč
za umístění zařízení sloužícího pro poskytování prodeje a služeb	2 000,- Kč
za umístění reklamního zařízení	2 000,- Kč

Zdroj:⁶⁷

⁶⁷ VARNSDORF. *Obecně závazná vyhláška č. 2/2011, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství.* [online]. 2011, [cit. 2015-01-30]. Dostupné z: http://vamsdorf.cz/cz/varnsdorf/dokumenty/pravni_predpisy_mesta/obecne-zavazne-vyhlasky.html

Tabulka 12: Sazby poplatků města Rumburk

Sazba poplatků činí za každý i započatý m2 a každý i započatý den	
za provádění výkopových prací	10,- Kč
za umístění zařízení sl. pro poskytování prodeje - při předsunutém prodeji	10,- Kč
za umístění zařízení sl. pro poskytování prodeje - ostatní	40,- Kč
za umístění zařízení sloužícího pro poskytování služeb	10,- Kč
za umístění stavebního zařízení	10,- Kč
za umístění reklamního zařízení	40,- Kč
za umístění zařízení cirkusů	10,- Kč
za umístění zařízení lunaparků a jiných obdobných atrakcí	10,- Kč
za umístění skládek	10,- Kč
za užívání pro sportovní, kulturní nebo reklamní akce	8,- Kč
za užívání pro potřeby tvorby filmových a televizních děl	8,- Kč
Stanoví se týdenní paušální částka poplatku za umístění zařízení	
cirkusů	7.000,- Kč
lunaparků a jiných obdobných atrakcí	1.400,- Kč
Stanoví se roční paušální částka poplatku	
za vyhrazení jednoho trvalého parkovacího místa - os. vozidlo do 3,5 tuny	10.000,- Kč
pro ostatní vozidla	15.000,- Kč
umístění zařízení pro poskytování prodeje, služeb, stavby za každý m2	1.500,- Kč

Zdroj:⁶⁸

⁶⁸ RUMBURK. *Obecně závazná vyhláška č.1/2014, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství*. [online]. 2014, [cit. 2015-01-30]. Dostupné z: http://rumburk.cz/user_file/files/clanky/sprava_obce/vyhlaskey_mesta/ozv_1_2014.pdf

Z tabulky sazeb poplatků vyplývá, že jsou značné rozdíly mezi poplatky obou měst. Jelikož se jedná o sousedská města, dalo by se předpokládat, že rozdíly mezi poplatky budou minimální. Obecně lze shrnout, že sazby poplatků jsou vyšší u města Rumburk. Například za výkopové práce činí rozdíl v sazbě poplatků 7,-Kč za každý započatý m² a i den. Za umístění reklamního zařízení činí poplatek ve Varnsdorfu 10,- Kč, oproti tomu v Rumburku činí 40,- Kč. Viditelný rozdíl činí roční poplatky za vyhrazení trvalého parkovacího místa. Varnsdorf stanovuje poplatek 5 000,- Kč, bez rozdílu tonáže. Rumburk rozlišuje typ vozidla do dvou skupin, dle tonáže a poplatek činí 10 000 a 15 000,- Kč. Rozdílné poplatky jsou za umístění cirkusů, lunaparků a podobných atrakcí, kdy město Varnsdorf stanoví poplatek za každý započatý m² a i den, ve výši 5,- Kč, bez rozdílu druhu atrakce. Rumburk má stanoven jak poplatek za každý započatý den i m², který činí 10,- Kč, tak i týdenní paušální částku. Ta je rozlišena do dvou skupin, na poplatek z cirkusů, který činí 7 000,- Kč a poplatek z lunaparků a jiných obdobných atrakcí činí 1 400,- Kč.

9.1.5 Pravidla pro pohyb psů, místní poplatky

Město Rumburk má vymezenou OZV o místním poplatku ze psů včetně vyhlášky, kterou se upravují pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství ve městě.

Vyhláška upravuje pravidla pro pohyb psů a je závazná pro všechny vlastníky psa nebo další osoby kterým byl pes svěřen, popřípadě jej doprovázejí. Tyto osoby mají trvalé bydliště na území města nebo se na něm zdržují. Vlastníci psů a další osoby, kterým byl pes svěřen, mají povinnost učinit taková opatření, aby nedošlo k úniku psa na veřejná prostranství. Po celou dobu musí být pes pod stálým dohledem. Držitel psa je povinen učinit opatření, aby po celou dobu pohybu psa na veřejném prostranství nedošlo k ohrožení života psa, k napadení či obtěžování jiné osoby, k napadení jiného zvířete anebo ke způsobení majetkové škody. Osoba také zodpovídá za znečištění veřejného prostranství způsobené psem.⁶⁹

Město Varnsdorf nemá stanovenou OZV o pravidlech pro pohyb psů, pouze o místním poplatku ze psů, stejně jako u města Rumburk. Poplatek se platí ze psů starších tří měsíců. Poplatníkem je fyzická nebo právnická osoba, která má trvalý pobyt

⁶⁹ RUMBURK. *Obecně závazná vyhláška č.3/2008, kterou se upravují pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství ve městě.* [online]. 2008, [cit. 2015-02-02]. Dostupné z: http://rumburk.cz/user_file/files/clanky/sprava_obce/vyhlasky_mesta/ozv-3-2008.pdf

nebo sídlo na území města. Poplatník je povinen ohlásit vznik poplatkové povinnosti do 15 dnů ode dne vzniku poplatkové povinnosti. Obsah ohlášení upravuje zákon o místních poplatcích. Poplatková povinnost zaniká dnem, kdy přestala být fyzická nebo právnická osoba držitelem psa. To se může stát v případě darování, prodeje, úhynem psa nebo jeho ztrátou, přičemž se poplatek platí i za započatý kalendářní měsíc, ve kterém takováto skutečnost nastala. Mála odlišnost vyhlášek se vyskytuje ve splatnosti poplatku. Město Rumburk umožňuje u částky vyšší než 400,- Kč zaplacení ve dvou stejných splátkách, vždy nejpozději do 31. března a 31. srpna každého roku. U města Varnsdorf je termín splátky stanoven jen jednorázovou platbou a to do 31. března příslušného kalendářního roku. Osvobození od poplatku je v obou vyhláškách shodné u osob s osvědčením o výcviku sloužících policii ČR nebo Městské policii a speciálně cvičeným záchranářských a loveckých psů. Město Varnsdorf navíc stanovuje osvobození od poplatků za psy umístěné v útulku. A město Rumburk osvobozuje osoby nevidomé, bezmocné s těžkým zdravotním postižením kterým byl přiznán III. stupeň mimořádných výhod podle zvláštního předpisu.⁷⁰

Tabulka 13: Sazba poplatků ze psů

Sazba poplatku měst za kalendářní rok	Varnsdorf	Rumburk
trvalý pobyt nebo sídlo poplatníka v bytovém domě	600,- Kč	400,- Kč
- za druhého a každého dalšího psa	900,- Kč	600,- Kč
trvalý pobyt nebo sídlo poplatníka v rodinném domě	120,- Kč	200,- Kč
- za druhého a každého dalšího psa	180,- Kč	300,- Kč
za psa jehož držitelem je poživatel invalidního, starobního, vdovského nebo vdoveckého důchodu, který je jeho jediným zdrojem příjmů anebo poživatel sirotčího důchodu	50,- Kč	100,- Kč
- za druhého a každého dalšího psa	75,- Kč	150,- Kč
za psa, jehož držitelem je člen mysliveckého sdružení a člen kynologického klubu	50,- Kč	100,- Kč
- za druhého a každého dalšího psa	75,- Kč	150,- Kč

Zdroj:⁷¹

⁷⁰ RUMBURK. *Obecně závazná vyhláška č. 6/2010, o místním poplatku ze psů*. [online]. 2010, [cit. 2015-02-02]. Dostupné z: http://rumburk.cz/user_file/files/clanky/sprava_obce/vyhlaskey_mesta/ozv-6-2010.pdf

⁷¹ VARNSDORF. *Obecně závazná vyhláška č. 5/2010, o místním poplatku ze psů*. [online]. 2010, [cit. 2015-02-02]. Dostupné z: http://varnsdorf.cz/cz/varnsdorf/dokumenty/pravni_predpisy_mesta/obecne-zavazne-vyhlaskey.html

9.1.6 OZV o užívání plakátovacích ploch

Podle zákona o obcích, má obec možnost ve své vyhlášce stanovit plakátovací plochy a povinnosti ve vztahu k jejich užívání. Při srovnání obou měst jsem zjistila, že město Rumburk nemá vydanou vyhlášku o užívání plakátovacích ploch.

OZV města Varnsdorf obecně vymezuje plakátovací plochy, které jsou v majetku města. V článku dvě OZV jsou přesně stanoveny povinnosti uživatele.

- plakátování zajišťuje pouze osoba pověřená městem Varnsdorf,
- žadatel předkládá požadavky pověřené osobě,
- žadatel může žádat pouze zveřejnění informace o konání sportovních, kulturních, společenských, prodejní a politických akcí,
- vylepování je zakázáno pokud není osoba pověřená.

Touto vyhláškou nejsou dotčeny plakátovací plochy ve vlastnictví jiných osob, pokud je udržována čistota veřejných prostranství. Příloze obecně závazné vyhlášky města Varnsdorf je uveden konkrétní seznam plakátovacích ploch, který činní 13 vyhrazených míst. V příloze je přímo uvedeno umístění, vlastník pozemku a číslo popisné. Kontrolu dodržování jednotlivých ustanovení této vyhlášky provádí městská policie Varnsdorf a další ověření zaměstnanci města.⁷²

⁷² VARNSDORF. *Obecně závazná vyhláška č. 9/2005, o užívání plakátovacích ploch na území města..* [online]. 2005, [cit. 2015-02-02]. Dostupné z: http://vamsdorf.cz/cz/varnsdorf/dokumenty/pravni_predpisy_mesta/obecne-zavazne-vyhlasky.html

10 DOZOR NAD VYDÁVÁNÍM A OBSAHEM OZV

Dozor nad vydáváním a obsahem OZV je oprávněno vykonávat pouze Ministerstvo vnitra prostřednictvím odboru dozoru a kontroly veřejné správy.

Po schválení každé OZV mají obce povinnost zaslat Ministerstvu vnitra dle zákona o obcích nejpozději po dni jejího vyhlášení. Tato povinnost se děje prostřednictvím datových schránek Ministerstva vnitra. V případě OZV, které regulují provozování loterií se navíc zasílají Ministerstvu financí. OZV o stanovení cen stavebních pozemků a stanovení koeficientu pro výpočet daní z nemovitostí se do pěti kalendářních dnů ode dne nabytí platnosti zasílají Ministerstvu financí. V případě omezení motorových vozidel na území obce je OZV zasílána Ministerstvu životního prostředí nejpozději jeden měsíc od jeho vyhlášení.

Ministerstvo vnitra posoudí po obdržení OZV zda je v souladu se zákonem a právními předpisy. Pokud je shledán rozpor se zákonem a jiným právním předpisem je obec požádána o zjednání nápravy. V případě nedodržení nápravy zjedná Ministerstvo vnitra dozorová opatření. Jako první vyzve obec k nápravě. Zákonná lhůta na zjednání nápravy činí šedesát dní. Po přesáhnutí této lhůty a neprovedení nápravy zahájí ministerstvo vnitra správní řízení. To vede k pozastavení účinnosti a následné podání návrhu na její zrušení k Ústavnímu soudu. Pokud je OZV v rozporu s lidskými právy a základními svobodami může ministerstvo vnitra pozastavit účinnost bez předchozí výzvy ke zjednání nápravy. Ministerstvo vnitra účinnost OZV pouze pozastavuje, rozhodnutí o zrušení OZV je pouze na Ústavním soudu.

Ministerstvo vnitra poskytuje obcím metodickou pomoc za účelem předcházení pochybení při vydávání OZV. V případě pochybností při vydaní OZV mohou obce kontaktovat územní pracoviště odboru dozoru a kontroly Ministerstva vnitra. Jedná se o tato územní pracoviště: Praha, České Budějovice, Plzeň, Liberec, Pardubice, Jihlava, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Hradec Králové, Brno, Olomouc a Zlín.⁷³

⁷³ Ministerstvo vnitra ČR. *Proces tvorby a vydávání obecně závazných vyhlášek obcí*. [online]. 2013, [cit. 2015-02-02]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/odk2/soubor/metodicke-doporueni-blue-8-1-web-pdf.aspx>

11 DOHLED NAD DODRŽOVÁNÍ OZV

Obec zabezpečuje dodržování OZV prostřednictvím městské policie a kontrolních orgánů obce. Obec musí při vydávání OZV zvážit, zda bude mít pro tuto činnost dostatek finančních a personálních zdrojů.⁷⁴

11.1 Sankce

„Porušením povinností stanovených v OZV ze strany fyzických osob dochází zpravidla ke spáchání přestupku proto pořádku ve věcech územní samosprávy, za který lze uložit dle § 46 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, pokutu až do výše 30.000,- Kč. V případě porušení povinností vyplývajících z OZV podnikající fyzickou nebo právnickou osobou se již jedná o správní delikt postižitelný podle ustanovení § 58 odst. 4 zákona o obcích, za který lze uložit pokutu až do výše 200.000,- Kč.“⁷⁵

Přestupky mohou být řešeny komisemi, které si zřizují obce, jako své zvláštní orgány. Složení těchto komisí je tříčlenné, z nichž předsedající má odbornou způsobilost k projednávání přestupků nebo právnické vzdělání.

Město Varnsdorf má následující komise: pro sociálně právní ochranu dětí (poskytování komplexní sociálně-právní ochrany týraným, zneužívaným, zanedbávaným a ohroženým dětem), povodňová komise, krizový štáb, bezpečnostní rada obce a pracovní komise k řešení problematiky výherních hracích přístrojů na území města.

Dále jsou zřízeny komise rady města, které fungují jako poradní a iniciativní orgány rady obce. Činnost komise se řídí zákonem o obcích a jednacím řádem schváleným radou města. Jedná se o následující komise: pro vzdělávání, tělovýchovu a sport; pro kulturu a cestovní ruch; bytová a sociální; správa majetku a výstavby; aktivity pro občanské záležitosti; pro posuzování veřejných zakázek a komise prevence kriminality.⁷⁶

⁷⁴ Ministerstvo vnitra ČR. *Proces tvorby a vydávání obecně závazných vyhlášek obcí*. [online]. 2013, [cit. 2015-02-02]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/odk2/soubor/metodicke-doporueni-blue-8-1-web-pdf.aspx>

⁷⁵ Ministerstvo vnitra ČR. *Proces tvorby a vydávání obecně závazných vyhlášek obcí*. [online]. 2013, [cit. 2015-02-02]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/odk2/soubor/metodicke-doporueni-blue-8-1-web-pdf.aspx>

⁷⁶ MĚSTSKÝ ÚŘAD. *Ostatní komise* [online]. Varnsdorf [cit. 2015-02-02]. Dostupné z: http://vamsdorf.cz/cz/varnsdorf/komise_a_vybory/ostatni_komise/

ZÁVĚR

Cílem mé práce bylo objasnit právní postavení obce v rámci samostatné působnosti. Obecní zřízení se řídí zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ze kterého vyplývá jejich postavení a pravomoci. Popsala jsem jednotlivé orgány obcí a objasnila jejich pravomoci a povinnosti. Pro lepší představu jsem uvedla tabulku, kde jsou znázorněny jednotlivé orgány pro obec, město a statutární město. Na ukázkou jsem uvedla obrázek organizační struktury městského úřadu Varnsdorf.

V praktické části jsem se zaměřila především na obecně závazné vyhlášky. Zjistila jsem, které oblasti veřejného pořádku lze regulovat, nelze regulovat pomocí obecně závazné vyhlášky. Vymezila jsem oblasti veřejného pořádku, kde je regulace sporná. Stanovila jsem si pět okruhů veřejného pořádku a vybrala k nim příslušné obecně závazné vyhlášky. Zvolila jsem si vyhlášky z mého rodného města Varnsdorf a sousedního města Rumburk. Jednalo se o oblast konzumaci alkoholu na veřejných prostranstvích, ochranu nočního klidu a regulace hlučných činností, o stanovení podmínek pro pořádání a průběhu veřejně přístupných akcí, pravidla pro pohyb psů a jejich místních poplatků a užívání plakátovacích ploch. Jednotlivé vyhlášky jsem popsala, provedla srovnání a stanovila hlavní rozlišnosti. Při porovnání jsem zjistila, že největší rozdíl byl u vyhlášky týkající se místních poplatků. Ostatní typy vyhlášek u porovnávaných měst nevykazovaly přílišné obsahové rozdíly.

V další části jsem se zabývala dozorem nad vydáváním obecně závazných vyhlášek. Popsala jsem proces dozoru, který provádí Ministerstvo vnitra. Zjistila jsem, že obce mají k dispozici metodickou pomoc, kterou poskytuje odbor dozoru a kontroly Ministerstva vnitra. Součástí metodické pomoci jsou vzory právních předpisů, související zákonná zmocnění a poskytnutí konzultací na územních pracovištích odboru dozoru a kontroly. To vede ke snížení počtu nezákonných obecně závazných vyhlášek.

V závěru praktické části jsem se věnovala dohledu nad dodržováním obecně závazných vyhlášek, který se děje na základě činnosti městské policie a zvláštních orgánů obce. Zajímalo mě, zda v našem městě Varnsdorf jsou zřízeny nějaké komise. Zjistila jsem, že u nás fungují jak komise, tak i komise rady města, které slouží pouze jako poradní orgán rady obce.

Na základě vypracování této bakalářské práce jsem se seznámila s problematikou právních předpisů v rámci samostatné působnosti. Díky načerpaným informacím jsem získala ucelený pohled o struktuře obce a jejím fungování.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých zdrojů

KOUDELKA, Z. *Průvodce územní samosprávou: po 1.1.2003*. Praha: Linde Praha, 2003. s.237. ISBN 80-720-1403-X.

ŠEMORA, V. *Dozor a kontrola nad samostatnou a přenesenou působností svěřenou orgánům obcí, krajů a hlavního města Prahy*. 1. vyd. Praha: Linde, 2007. 256 s. ISBN 978-80-7201-640-2.

Právní předpisy:

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů ČR*.

Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů ČR*.

Seznam použitých internetových zdrojů

KOLMAN, P. *Obce, vesnice, města, městečka, městyse*. [online]. [cit. 2015-01-10]. Dostupné z: <http://ceskaskola.cz/ceskaskola.cz/2007/01/petr-kolman-obce-vesnice-mesta-mestecka.html>

Městský úřad Varnsdorf. *Organizační struktura*. [online]. [cit. 2015-01-20]. Dostupné z: http://varnsdorf.cz/cz/urad/odbory_meu/

Ministerstvo vnitra ČR. *Proces tvorby a vydávání obecně závazných vyhlášek obcí*. [online]. 2013, [cit. 2015-01-22]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/odk2/soubor/metodicke-doporueni-blue-8-1-web-pdf.aspx>

BŘEŇ, J. Dozor nad obcemi. *Deník veřejné správy* [online]. 2008, [cit. 2015-01-22]. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6308926&ht=dozor+nad+obcemi>

Ministerstvo vnitra ČR. *Oblasti veřejného pořádku ve vztahu k možnostem jejich regulace obecně závaznými vyhláškami*. [online]. 2008, [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/metodicka-pomoc-dokumenty-metodicky-material-oblastivp-pdf.aspx>

VARNSDORF. *Obecně závazná vyhláška č.2/2012, o zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku a estetického vzhledu města*. [online]. 2012, [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://varnsdorf.cz/files/ozv2-12schvalena.pdf>

RUMBURK. *Obecně závazná vyhláška č.3/2010, o zákazu konzumace alkoholu na veřejném prostranství* [online]. 2010, [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: http://rumburk.cz/user_file/files/clanky/sprava_obce/vyhlasky_mesta/ozv-3-2010.pdf

VARNSDORF. *Obecně závazná vyhláška č. 1/2008, o ochraně nočního klidu a regulaci hlučných činností*. [online]. 2008, [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: http://varnsdorf.cz/cz/varnsdorf/dokumenty/pravni_predpisy_mesta/obecne-zavazne-vyhlasky.html

RUMBURK. *Obecně závazná vyhláška č.2/2008, o udržování čistoty a veřejného pořádku na veřejných prostranstvích*. [online]. 2008, [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: http://rumburk.cz/user_file/files/clanky/sprava_obce/vyhlasky_mesta/ozv-2-2008.pdf

RUMBURK. *Obecně závazná vyhláška č.3/2013, o stanovení podmínek pro pořádání a průběh akcí typu technopárty a o zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku v souvislosti s jejich konáním*. [online]. 2013, [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: http://rumburk.cz/user_file/files/clanky/sprava_obce/vyhlasky_mesta/ozv_3_2013.pdf

VARNSDORF. *Obecně závazná vyhláška č. 10 /2005, o stanovení podmínek pro pořádání veřejnosti přístupných podniků*. [online]. 2005, [cit. 2015-01-30]. Dostupné z:

http://varnsdorf.cz/cz/varnsdorf/dokumenty/pravni_predpisy_mesta/obecne-zavazne-vyhlasky.html

VARNSDORF. *Obecně závazná vyhláška č. 2/2011, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství.* [online]. 2011, [cit. 2015-01-30]. Dostupné z: http://varnsdorf.cz/cz/varnsdorf/dokumenty/pravni_predpisy_mesta/obecne-zavazne-vyhlasky.html

RUMBURK. *Obecně závazná vyhláška č.1/2014, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství.* [online]. 2014, [cit. 2015-01-30]. Dostupné z: http://rumburk.cz/user_file/files/clanky/sprava_obce/vyhlasky_mesta/ozv_1_2014.pdf

RUMBURK. *Obecně závazná vyhláška č.3/2008, kterou se upravují pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství ve městě.* [online]. 2008, [cit. 2015-02-02]. Dostupné z: http://rumburk.cz/user_file/files/clanky/sprava_obce/vyhlasky_mesta/ozv-3-2008.pdf

RUMBURK. *Obecně závazná vyhláška č.6/2010, o místním poplatku ze psů.* [online]. 2010, [cit. 2015-02-02]. Dostupné z: http://rumburk.cz/user_file/files/clanky/sprava_obce/vyhlasky_mesta/ozv-6-2010.pdf

VARNSDORF. *Obecně závazná vyhláška č. 5/2010, o místním poplatku ze psů.* [online]. 2010, [cit. 2015-02-02]. Dostupné z: http://varnsdorf.cz/cz/varnsdorf/dokumenty/pravni_predpisy_mesta/obecne-zavazne-vyhlasky.html

VARNSDORF. *Obecně závazná vyhláška č. 9/2005, o užívání plakátovacích ploch na území města..* [online]. 2005, [cit. 2015-02-02]. Dostupné z: http://varnsdorf.cz/cz/varnsdorf/dokumenty/pravni_predpisy_mesta/obecne-zavazne-vyhlasky.html

MĚSTSKÝ ÚŘAD. *Ostatní komise* [online]. Varnsdorf [cit. 2015-02-02]. Dostupné z: http://varnsdorf.cz/cz/varnsdorf/komise_a_vybory/ostatni_komise/

12 SEZNAM ZKRATEK

čl. článek

ČR Česká republika

odst. odstavec

OZV obecně závazná vyhláška

Sb. sbírky

SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ

Seznam obrázků

Obrázek 1: Organizační struktura obecního úřadu města Varnsdorf.....	26
--	----

Seznam tabulek

Tabulka 1: Orgány obce	21
Tabulka 2: Počet členů zastupitelstva	22
Tabulka 3: Pravomoci zastupitelstva obce.....	24
Tabulka 4: Zasedání zastupitelstva	25
Tabulka 5: Pravomoci rady obce	25
Tabulka 6: Okruhy veřejného pořádku, které lze regulovat prostřednictvím OZV	33
Tabulka 7: Okruhy veřejného pořádku, které nelze regulovat prostřednictvím OZV	34
Tabulka 8: Okruhy veřejného pořádku, které jsou sporné	34
Tabulka 9: Zákaz konzumace alkoholu na veřejných prostranstvích	41
Tabulka 10: Povinnosti pořadatele veřejné akce	44
Tabulka 11: Sazba poplatku města Varnsdorf	45
Tabulka 12: Sazby poplatků města Rumburk	46
Tabulka 13: Sazba poplatků ze psů.....	48

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Veronika Chaloupecká

Obor: Evropská hospodářskosprávní studia

Forma studia: Kombinovaná

Název práce: Právní předpisy obcí v rámci samostatné působnosti

Rok: 2015

Počet stran textu bez příloh: 44

Celkový počet stran příloh: 0

Počet titulů českých použitých zdrojů: 2

Počet internetových zdrojů: 18

Počet ostatních zdrojů: 2

Vedoucí práce: JUDr. Aleš Zpěvák, Ph.D.